

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
LEIDŽIA KAS PENKTADIENĮ
Suaugusiems Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinkas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas Lackawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinkas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

No. 18

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Gegužio (May) 5, 1939

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXX

Pažangos Vajus

Organizatorių lenktynės

Paskutinės Vajaus aplikacijos organizatorių buvo gautos balandžio 30 dieną ir jos bus kuopų priimtos gegužės mėnesio susirinkimuose. Todel galutinus Vajaus rezultatus galėsime žinoti tik gegužio pabaigoje, jei organizatoriai suskubs siųsti raportus. Pereitą savaitę iš St. Louis gavome linksmą žinią apie naujos jaunuolių kuopos įsisteigimą mūsų generalio organizatoriaus W. Domasho rūpesčiu ir jo dukrelės Florence Domashutės pastangomis. Trečio laipsnio pasiekė Mrs. M. Domash ir Iz. Ivoškie. Antro laipsnio pasiekė izdo globėjas S. Mockus, kurs buvo vienas uoliausių organizatorių, o taipgi E. Puzauskienė iš Chicagos. Pirmo laipsnio pasiekė V. Budvidis, K. Stankus ir J. M. Tumavičienė. Kitą savaitę tikimės sulaukti daugelio raportų.

4 LAIPSNIS

Charles K. Pikiel 11 distr. Pittsburgh, Pa.
Jonas Aymonas 38 kp. Brooklyn, N. Y.

3 LAIPSNIS

K. Cepulevičius, 226 kp. Chicago, Ill.
Mrs. M. Domash 214 kp. St. Louis, Mo.
Iz. Ivoškie 192 kp. New Kensington, Pa.
J. Kiguolis 115 kp. Wilkes Barre, Pa.
P. P. Simanaukas 341 kp. Rhineland, Wis.

2 LAIPSNIS

M. Čepulienė 77 kp. Rockford, Ill.
K. Dibulskis 342 kp. Easton, Pa.
V. A. Kerševičius 30 kp. Scranton, Pa.
K. Katkevičienė, 134 kp. Chicago, Ill.
A. Kaukakis ir St. I smoutas 31 kp. Auburn, Me.
B. Kebaitienė 352 kp. Detroit, Mich.
A. Laurutinas 63 kp. Chicago, Ill.
S. Mockus 43 kp. So. Boston, Mass.
A. Maliauskas 299 kp. Rumford, Me.
Ch. Martin 352 kp. Detroit, Mich.
E. Puzauskienė 230 kp. Chicago, Ill.
P. Račila 57 kp. Worcester, Mass.
J. Streleckis, 135 kp. Philadelphia, Pa.
M. Stakionis 41 kp. Lawrence, Mass.
J. Tvaronaitis 267 kp. Manchester, Conn.
R. Viktoravičius 40 kp. Pittsburgh, Pa.
K. White 304 kp. Buffalo, N. Y.

1 LAIPSNIS

V. Budvidis 352 kp. Detroit, Mich.
A. Gerautaukas 16 kp. Harrisburg, Ill.
P. Gribienė 217 kp. Chicago, Ill.
Frank Kesler 53 kp. Chelsea, Mass.
V. J. Količienė 40 kp. Pittsburgh, Pa.
P. Kučinskis 352 kp. Detroit, Mich.
M. J. Kemešienė Distr. 13 Org. Detroit, Mich.
V. Mickus 312 kp. Easthampton, Mass.
George Milius 54 kp. McAdoo, Pa.
V. T. Neverauskas, 198 kp. Akron, Ohio
M. Navickas 62 kp. Lorain, Ohio
J. Paulukonis 199 kp. Shaft, Pa.
J. Radzevičius 66 kp. Ansonia, Conn.
A. Ramanauskas 211 kp. Mahanoy City, Pa.
F. Siugzdinienė 311 kp. W. Frankfort, Ill.
M. Subonis 157 kp. Youngstown, Ohio
K. Stankus 260 kp. Chicago, Ill.
M. Šeštokas 125 kp. Melrose Park, Ill.
J. Treinis 101 kp. Paterson, N. J.
A. Tvaranavičius 370 kp. Philadelphia, Pa.
J. M. Tumavičienė 131 kp. Norwood, Mass.
T. Valunas 153 kp. Du Bois, Pa.
J. P. Vaitkus 200 kp. Detroit, Mich.
M. Valužis 200 kp. Detroit, Mich.
A. Zemaitytis 104 kp. Pittsburgh, Pa.

DAR NEPASIEKĖ I-MO LAIPSNIO

(bet greit ketina pasiekti)

W. V. Anesta 359 kp. Dorchester, Mass.
S. Bakanas 11 distr. Pittsburgh, Pa.
J. Bugailiškis 269 kp. Sydney Mines, Canada.
O. Balsienė 18 kp. Westville, Ill.
V. Botyrius 35 kp. Wilkes Barre, Pa.
Bronė Brazaičiūtė 132 kp. Seltzer City, Pa.
D. Birbilas 144 kp. Saginaw, Mich.
J. Brazauskas 14 kp. Cleveland, Ohio
Justinas M. Buchinsky 50 kp. Binghamton, N. Y.
J. Burdulis 1 kp. Edwardsville, Pa.
A. J. Bernotas 42 kp. Grand Rapids, Mich.
St. Čerauka 136 kp. Cleveland, Ohio
Cibulskis 352 kp. Detroit, Mich.
K. Deveikis 301 kp. Cicero, Ill.
A. Frenzelis 236 kp. Toronto, Ont., Canada
V. Grebliauskas 267 kp. Wyoming, Pa.
J. Grigaitis 226 kp. Chicago, Ill.
K. Gankienė 198 kp. Akron, Ohio
A. Gedgaudas 136 kp. Cleveland, Ohio

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

HITLERIS ATMETĖ ROOSEVELTO TAIKOS PASIULYMĄ

Hitleris pajaukė prez. Rooseveltą

Balandžio 15 d. prez. Rooseveltas pareikalavo, kad Mussolinis ir Hitleris prižadėtų nepulti kitų valstybių bent bėgy 10 metų. Mussolinis savo "dali" atliko. Jis pasakė kalbą ir pasiūlymą atmetė. Po to laukta Hitlerio kalbos. Ir tą dieną jis pasakė balandžio 28 dieną Vokietijos reichstago posėdyje. Jo atsakymas nebuvo aiškus. Nors jis save persistatė "taikios žmogumi", bet tuo pačiu tarpu sarkastiškai juokėsi iš prez. Roosevelto ir puolė Anglijos nusistatymą. Du vyriausioji kalbos punktai, tai atšaukimas Vokietijos-Lenkijos nekariavimo ir draugiskumo sutarties, ir antras—panaikinimas Anglijos-Vokietijos laivynų sutarties. Iš Lenkijos jis pareikalavo sugrąžinti Vokietijai Danzigą

ir leisti vokiečiams praveisti geležinkelį ir vieškelį per Lenkų karidorių. Jis pagrasino lenkus, kad jei nepasiduos jo užgaidoms — Lenkijos likimas bus lygus Čekoslovakijos likimui. Del tos jo kalbos Europoje dar didesnis jaudėsis. O Berline tuo tarpu jau eina kalbos, kad karas gali įvykti birželio mėnesį, šiais metais.

Hitlerio kalba

Hitlerio kalbos, po prievartų, turėjo klausyti visi Vokietijos žmonės. Kalba buvo perduota per radio. Jos klausėsi ir "visas pasaulis". O ta kalba buvo ilga — tęsėsi dvi valandas ir septyniolika minučių. Tos kalbos klausėsi ir 862 reichstago nariai, susirinkę į Kroll Operos salę Berline. Tai įvyko lygiai tryliktojo dienoje po prez. Roose-

velto kalbos. O prezidentas prašė, kad abu diktatoriai nepultų trisdešimts vienos valstybės, kurios buvo įvardinta atsišaukime. Ir prez. Rooseveltas pasiūlymas diktatorių pasiekė po to, kai Hitleris išdraskė ir pasigrobė Čekoslovakiją, Klaipėdą ir kai Mussolinis užgrobė Albaniją. Taip gi lygiai prieš tai, kai Hitleris jau mojos žygiuoti į Danzigą. Hitlerio kalba buvo padalinta į du skyrius: bendras Vokietijos nusistatymas ir atsakymas prez. Rooseveltui.

Lenkija — geografiniai Vokietijos kaimynė, bet istoriniai — priešas. Ji su Vokietija 1934 m. buvo padariusi nepuolimo ir draugiskumo sutartis. Bet jų tarpe iki šiol yra dar vienas klyks. Tai Laisvasis Danzigo miestas ir lenkų karidorių. Danzigas seniau buvo Vakarinės Prūsijos sostinė. Po Pasaulinio Karo padarytas laisvuojų miestas, kad Lenkijai davus prieigą prie Baltijos jūros. Tą miestą valdo Tautų Sąjungos komisierius, bet geležinkelį ir užsienio reikalus tvarko Lenkija. Lenkija ten turi įsitačiusi Gdynia uostą. Bet tas miestas daugiausiai apgyventas vokiečių. Politškai miestas valdo nacių partija ir dabar jie nori Danzigą prijungti prie Vokietijos.

Tuo pačiu tarpu taipgi Rytinė Prūsija atskirta nuo Vokietijos lenkų karidoriu. Ir ši atskyrimą vokiečiai puola nuo pat Versalio sutarties pasirašymo. Savo kalboje praeitą penktadienį Hitleris pasakėjo kaip jis įsiekė su Lenkija susitarimo del karidoriaus ir Danzigo. Vokietija norėjo: 1) Kad Lenkija sugrąžintų Danzigą Vokietijai; 2) Vokiečiais valdomo vieškelio per lenkų karidorių; 3) Vokiečių geležinkelio per karidorių. Už tai Vokietija Lenkijai suteiktų laisvą prieigą prie Danzigo uosto, pripažintų visus dabartinius Vokietijos-Lenkijos rubežius ir pasirašytų 25 metų nekariavimo sutartį. Bet šį Vokietijos pareigavimą Lenkija atmė.

O kadangi Lenkija yra padariusi su Anglija viena kitai gelbėjimo sutartį, tai Hitleris atšaukė 1934 metais su Lenkija padarytą nekariavimo sutartį.

Anglija ir Vokietiją 1935 metais pasirašė karinio laivyno sutartį. Sulug tos sutarties Vokietija gali turėti karo laivų tik 35% prieš Anglijos 65%. Hitleris savo kalboje pareikalavo, kad Anglija sugrąžintų prieškarines Vokietijos kolonijas. O kadangi Anglija deda pastangas Hitlerio siuntimą sulaukinti, apsupant Vokietiją geležiniu ratu — Hitleris pareiškė, kad ir Anglijos-Vokietijos laivynų sutartis panaikina.

Hitleris tvyčiojasi iš prez. Roosevelto

"Apsidirbęs" su Europa, Hitleris atsisuko prieš prez. Rooseveltą. Per 45 minutes jis darė juokus iš prezidento Roosevelto. Jo atsišaukimas vadino "padukusio turinio". Prezidento pasiūlymą sušaukti tarptautinę konferenciją nubloškė į šalį. Jis pasakė: "Vokiečių tauta kartą patikėjo Amerikos prezi-

dento užtikrinimu ir nuėjo į konferenciją neapsiginklavusi". Tai sakydamas, jis turėjo mintį Versalio sutarties konferenciją. O sarkastišku tonu jis pareiškė, kad Suv. Valstijos geriau padarytų, jei rūpintųsi savo reikalais vietoje kišimosi į Europos reikalus.

Kas liečia prez. Rooseveltą pareikalavimą, kad Mussolinis ir Hitleris nepultų Europos ir Artimųjų Rytų valstybių, fueneris reichstagai pareiškė, kad jis atsisakė tų valstybių, ar jos jaučiasi Hitlerio grasinamos. Esą, jis gavęs teigiamus atsakymus. (Bet tai yra melagystė, nes ne visos valstybės teigiamai atsako, o kurios ir teigiamai atsakė, tai tą atsakymą suteikė del to, kad bijojo Hitlerio puolimo.) Tai esą prez. Rooseveltas padaryta klaida bauginant valstybes Vokietijos agresin-gumu. O kai kurios valstybės jau padarę su Vokietija nepuolimo sutartis. Tos, kurios dar nepadarė — galinčios padaryti.

Taipgi jis pasisakė, kad Vokietija neturinti ambicijų kuomet nors pulti Šiaurinę ir Pietinę Ameriką. Tai esą nebutų galima padaryti militariu žvilgsniu. Kas kalba, kad kada nors Vokietija pultų Ameriką, tai "kvailia kalba".

Pagaliau Hitleris savo ilgąją kalbą užbaigė. Reichstago nariai ir į posėdį susirinkę ginkluoti vyrai atsistojo ir sugiedojo "Deutschland ueber Alles" ir "Horst Wessel". O po tos kalbos viso pasaulio valstybės pradėjo ją studijuoti ir gilintis į jos turinį, ko toliau Vokietija mano siekti.

Reakcija

Hitlerio kalba susidėjo iš 18,000 žodžių. Dabar valdžių galvos gilinaisi į tuos žodžius ir nori pasidaryti išvadas, ar tais žodžiais nusakyta apie busiantį karą ar apie busimą taiką. Bet kaip tuos žodžius tie diplomatai nekraipyty, prieina tik vienos išvados. Tai išvada, kad Europos karas vis artėja. Ir šiuo tarpu didžiausiame pavojuje tai Lenkija, kuri pasijutęs tą pavojų, griebėsi dar gyviau ginkluotis. Ji pasiuntė daugiau kariuomenės prie Vokietijos rubežiaus ir pradėjo studijuoti Hitlerio prisiųstą memorandumą Danzigo ir karidoriaus reikale. O jei Vokietija savo užgaidas norės atsiekti ginklo pagalba — Lenkija kariaus. Francijos premieras Edouard Daladier Hitlerio kalbos neklausė. Tuo tarpu jis tarėsi su Rumunijos užsienio reikalų ministriu. Bet jis yra tos nuomonės, kad Danzigas dabar yra pavojingiausia Europos vieta.

Anglija irgi nemato nieko gero iš Hitlerio pasakytos kalbos. Del to dar gyviau ginkluojasi. Premieras Chamberlainas studijuoja Hitlerio kalbą, o sugrįžęs į Berlyną Anglijos atstovas Sir Neville Hernderson įsiekė būdų pasitarti su Vokietijos užsienio reikalų ministru von Ribbentrop. Jis įsakytas atsi-klausti Ribbentropo: 1) Kokie Vokietijos mieriai kaslink Lenkijos; 2) Kas per siekiamai kolonijų reikale; 3) Hitlerio pasiūlymas del Vokietijos-Anglijos sutarties; 4) At-

šaukimas Anglijos-Vokietijos laivyno sutarties.

Rooseveltas miegojo

Kada Hitleris kalbėjo ir kada "visas pasaulis" jo kalbos klausėsi, prez. Rooseveltas buvo atvykęs į savo rezidenciją Hyde Park, N. Y. ir del tos kalbos nė kiek nesijaudino, nes tuo tarpu miegojo. Tą rytą po Hitlerio kalbos, pas prez. Rooseveltą lankėsi Norvegijos princas. Pasikalbėjime su princu, prez. Rooseveltas pasakė, kad "Hitleris paliko duris vieną colį atdaras del taikos". Bet vis tik ne išrodo, kad tas colis sulaikys visą pasaulį nuo kalbėjimo apie busimą karą.

Mussoliniui Hitlerio kalba patiko

Hitlerio kalba Italijoje skaitoma karingo pobūdžio. Tai kur kas smarkesnis už Mussolinio kalbą, kuria jis pats pasmerkė prez. Rooseveltą pasiūlymą. Ir ta Hitlerio kalba Mussoliniui patiko. Yra spėjimų, kad Italija bene panaikins praeitą metų pasirašytą su Anglija nekariavimo sutartį. Jei taip įvyks, tai Viduržemio jūros, Artimųjų Rytų ir Afrikos taikos reikalai atsiduria pavojuje.

Rusijos pasisūlymas

Praeitą savaitę iš Maskvos į Londoną sugrįžo Rusijos ambasadorius Ivan Maitsky. Jis buvo nuvykęs į Maskvą pasitarimui. Iš pasitarimų šaltinių sužinota, kad sugrįžęs jis pasiūlė Anglijai militares sutartį prieš agresorius Europoje ir Tolimuose Rytuose. Bet kadangi pirmiau Lenkija ir Rumunija šaltai priėmė Rusijos pasisūlymą veikti išvien prieš agresorius, tai šiuo tarpu tas pasisūlymas, sakoma, paliekama tik "diskusijoms". Bet kiek spėjama, tai Anglija Rusijos ambasadoriui yra pasakiusi, kad susitarimas turėtų būti padaryta tuojau. Ar Rumunija su-tiktų veikti išvien su Rusija — kol kas dar neaišku. Tačiau kas liečia Angliją ir Franciją, tai Rumunija sutinka pilnai kooperuoti.

Priverstinas kareiviavimas Anglijoje

Dar pirm Hitlerio kalbos — praeitos savaitės pradžioje Anglijos premieras Chamberlain pranešė parlamentui, kad Anglijoje bus įvesta priverstinas kareiviavimas ir kad tuojau bus šaukiami naujokai nuo 20 iki 21 metų amžiaus. Priverstinio kareiviavimo Anglijoje nebuvo per 150 metų, išskyrus Pasaulinį Karą. Šitoki patvarkymą premieras padarė jau po to, kai apie mėnesis atgal buvo pranešęs, kad prie jo valdžios Anglijoje priverstinio kareiviavimo nebus. Bet dabar pasirodė reikalo tą pareikimą pakeisti. Nes Anglija yra prižadėjusi Francijai bile kada pasiųsti nemažiau 500,000 kareivių, jei tik bus reikalas. Taipgi Anglija prižadėjo ginti Lenkiją. Rumuniją ir Graikiją. Tai reikėjo Anglijai paskelbti priverstiną kareiviavimą. Ir dabar Anglija netrukus galės savo kariuomenę žymiai padidinti.

T E V Y N Ė

SUSIVILIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Eina kas savaitę penktadieniais

ELEKTONS JURGELIONIS
Redaktorius

37 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi skiriamieji "Tevynės" raštai turi būti atsiųsti redakcijai. Priimtus raštus redakcija pasilieka teisę trumpinti ar taisyti sulgy savo nuostolius. Nepriimtieji raštai yra tuojau naikinami, jeigu autorius nėra prisiuntęs sau užduosute voko raštams sauginti.

Slapyvardžiai nepageidaujami.

SLA. PILDOMOSIOS TARY-
BOS IR PASTOVIŲJŲ
KOMISIŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
133 W. Broadway,
So. Boston, Mass.J. K. MAZUKNA, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.DR. M. J. VINIKAS, Sekr.,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.ADV. K. P. GIGIS, 1^oo Zn.,
1325 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.DR. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.S. MOCKUS, 1^oo Glob.,
726 E. 7th St.,
So. Boston, Mass.E. MIKULIUTE, 1^oo Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
241 Madison St.,
Chicago, Ill.ADV. J. J. GRISH,
183 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.K. PIKIELIS,
629 W. 54th St.,
Pittsburgh, Pa.A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.K. N. M. VALADKA,
743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.FARELLA,
226 Frank St.,
Waterbury, Conn.SLA. Stevio, Skundų ir
Apeliacijų Komisija:S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.P. B. PALCZONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.ADV. K. JURGELA,
259 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvičtos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.M. VAIDYLA,
314 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.J. MILIAUSKAS,
218 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarbės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.V. J. KOLICIENE,
22-2 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.M. PAUKSTIENE,
18 Shepherd Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

DR. F. ZALATORIUS,
6300 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.DR. I. B. BRONUSAS,
3087 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.O. KORSKAITĖ,
709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.V. BUKANAITIS,
104-40 — 117th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
529 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.K. POCIUS,
725 W. 120th St.,
Chicago, Ill.J. BRAZAUSKAS,
17906 Mapleliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

Pavasaris

NAUJA žolė laukuose ir parkuose pradeda glostyti akį. Oras švelniau apgaubia kūną, paliusuotą iš sunkaus žieminio švarko. Pasidaro erdviau ir lengviau ir vytingai nusitiesia kelias, einas į toli, nežinoma kur. Atėina — ar jau atėjo — pavasaris.

Ir saulė ir paukščiai ir maži vabzdžukai ir karvės pirmą syk išėjusios į lauką pavasarį nejučiomis verčia žmogų išlyginti rankšles ant kaktos ir lupų apdriusią vagą galuose pasukti į viršų.

Pavasaris, prikeldamas gamtą, pažadina ir mūsų gyvenimo viltį.

Kad ir žiema būtų sukanpusi ir palikusi mums aušrat tekančius Nemunos rupesčių, pavasarį mūsų širdy išdygsta rusva drąsos gėlė. Mes tikimės apgalvoti kas rodės neapgalima. Mes tikimės dar sykį pasisemti gyvenimo malonumų.

Nesakydamas kalbų ir nerašydamas straipsnių, pavasaris atgaivina mūsų tikėjimą, kad ši žemė yra mūsų skirta gyventi ne žiaurumuose paskendus, bet linksmai, šiltai ir meilingai. Pavasaris žadina prie darbo. Pavasaris žadina prie meilės. Pavasarį vėl gyvos — esti mūsų

svajonės apie gražesnę ir laimingesnę žmonių gyvenimą.

Žmogus per daug žiemos gyvenimu iki šiol gyveno. Barniai, pavydas, neapykanta ir kruvinai darbai tai žmogaus žiemos gyvenimas. Tą žiemą žmogus nori trumpinti, tarpinti jos ledus, pakelti jo saulę. Tą žiemą yra jo blogiausias paveldėjimas. Tą žiemą, kaip pragaro laiptais atslinkusi giltinė, tukstančiais metų traukė žmogų į pražūtį, ir vis tebelauko ji įleidusi į jo gyslas savo šaltus mirties pištus. Bet per tukstančius metų nors trumpomis valandėlėmis žmogus matė pavasarį su jo šiluma ir meile. Ir per tukstančius metų žmogus svajojo, kad kur tai ateities miglose laukia jo taipgi tukstančiais metų nusidriekęs linksmas, malonius, gal amžinas pavasaris.

Kiekvieną pavasarį žmogus turi noro ir progos ruošti savo širdį tam amžinam pavasariui. Tiktai pačio žmogaus pastangomis kada nors JO giltinės-žiemos nebebus ir išauš pavasaris — jo pavasaris, žmonijos pavasaris — amžinojo giedrojo, linksmybės ir meilės.

Pasaulinė Paroda ==
Ateities Paroda

VĖL milijonai žmonių lankys Pasaulinę Parodą, nesigailėdami savo kojų, kaip tą darė penketas metų atgal. Šį sykį tai bus New Yorke, kur paroda iškilmingai atsidarė balandžio 30 dieną.

Gal daugiau negu Chicago paroda ši Pasaulinė Paroda turi nukreiptas akis į ateitį. Čia daugiausia matome ne ką žmogus praeity turėjo, ne kaip keistai gyveno ir valgė ir vargus vargo, bet ką jis tikisi turėti ateity ir kaip jo gyvenimas pagerės, taps malonesnis, laisvesnis ir linksmesnis.

Tukstančiai dalykai čia laukia lankytojų dėmesio. Tukstančiai visokių kibždų ir pakabždų, naujai sugalvotų ir padarytų, siūlasi žmogui jam patarnauti, sutauptyti jo žingsnius ir padauginti gyvenimo malonumą. Nauji mokslo laimėjimai dar laisviau paplėčia žmogaus regėjimą į gilumą ir plotį, išnešiojamos nesibaigianti pažanga teikia vis lengvesnį susisiekimą tarp žmonių trumpomis ir ilgomis distancijomis ir lemia vis didesnę žmonių bendradarbiavimą ir bendravimą, ir gerbėvį ir taiką ir laimę...

Architektūroje, statybos planuose ir tukstančiuose dalykuose, kurie metasi į akį srovinių linijų ir formų glaudumėms. Srovinių linija ir forma darosi tarytum simboliu naujų laikų ir naujo gyvenimo. Tas simbolis paneigia ir rodo sugėdiją aštrius kampus, kurie turėjo simbolizuoti užsikirtimus ir ribotumą. Srovinių linija yra painia iš asaros pavidalo, asaros kaip ji teka per veidą žemyn. Ji nėra griežtai apskrita, bet yra išsitusio švelnesnio apskritumo, ir ji apsklembia lengviausią taktą srovei. Ji neduria, ji nežeidžia, ji pasiduoda, ji bendradarbiauja, ir sykiu greičiau eina į priekį negu durtuvus. Karveliai ir beveik visi paukščiai turi srovinių linijų formas.

Pasaulinėje parodoje srovinių linijų stebuklingi pastatai ir švelnus vingių vingiai kaip tai užsiubuoja žmogų ir perkelia į svajonių gyvenimą — be griežtųjų, be aštrumų, be kertančių kampų,

gluotnų ir maloniai gaubiančių. Visi kiti gyvenimo malonumai, šviesa ir džiaugsmas rodo turi savaime ateiti su srovine linija.

Tik išėjus iš Pasaulinės Parodos pasaulio žmogus pamatai, kaip dar toli yra mūsų kasdieninė realybė nuo mūsų svajonės, kuri turėtų greit tapti realybė. Kaip tai keistai pradeda išrodyti visi senai namai, tukstančiai namų, kampų, aštrių ir žiaurių. Su tokiais stačiais kampais iš visų pusių ir pats žmogus turėjo būti kampuotas, aštrus, dogmatiškas ir fanatiškas. Viduramžių žiaurus stilius turėjo atvaizduoti viduramžių žiaurų žmogų. Tik gotiškas bokštas smailio pavidalo jam priminė apie kitą gyvenimą, bet jau tik anapus grabo. Kaip suamaigas, jis irgi žadėjo aštrum.

Pasaulinė Paroda duoda žmogui pažadą ištrukti iš tebesančių gyvenimo aštrumų ir žiaurumų, ir sutvirtina jame tikėjimą, kad viskas gali būti įtaisyta geriau ir maloniau, ir kad tas šviesesnis laikas nebe už kauną. Nestebėtina, kad tiek daug milijonų žmonių Pasaulinė Parodą yra sutraukiami kaip kokių magnetu. Milijonai lankys ją atvėję atvėjais, kad ilgiau joje pabūtų, ilgiau padusoti atmosfera gyvenimo, kurs bus. O be to juk parodoje yra daug daug kas matytino. Daug tikrų stebuklų, daug grožio, daug pamokų. Apie 60 tautų čia turi savo eksponatus ir vis tai dalykus, kuriais nori pasididžiuoti, pasigirti ir nustebinti pasaulį. Tarp jų ir Lietuva suvežė čia viską, kuo ji turi pasigirti ir pasididžiuoti ir atsizymėti tarp kitų. Be abejonės nei vienas lietuvis, atsilaukęs Pasaulio Parodą, neišeis iš jos neužėjęs į Lietuvos paviljoną.

Amerikos lietuviai taipgi ketina pasirodyti savo kultūra Pasaulinėje Parodoje, dainuodami lietuviškas dainas ir šokdami lietuviškus šikius. Tą jie atliks viena diena, kuri yra skiriama lietuviams — rugsėjo 10. Pasaulinė paroda matys tą dieną tukstančius lietuvių.

Žasinu Žingsniavimas

ŽINGSNIAVIMAS žasino žingsniais turi tapti svarbiausia vokiečių tautybės išraiška, kaip tą tautybę supranta naciai. Niekas negali išsišti savo galvos, niekas negali pareikšti savo dvasios nepriklausomybės, niekas negali galvoti apie didelius darbus mokslo ir meno srityje, niekas negali būti Einšteinas, Goethe, Wagneris ar Kantas, bet visi lygiai turi žingsniuoti žasino žingsniais, atstatai krutines, klausyti vado komandos ir šaukti jam "heil". Vokiečiai turi būti

karingi, karingai elgtis ir vaikščioti, ir karingumu pripildyti visą savo gyvenimą iki paskutinių mažmožių, o tai reiškia, kad pirmą pirmiausia jie visi turi būti karingi peštukai, arogantai ir "deržimordos". Niekas negali išsiskirti, visi turi susilyginti, išgydami tas pačias ypatybes, kurias turi pats kvailiausias ir akliausias nacių rėkšny-peštukas. Vietoj išminties, draugingumo, žmoniškumo, laisvo ir malonaus santykiavimo visi turi persisunkti ir rodyti tikrai brutališkumą.

Kuo daugiau tuo geriau. Vietoj laisvų diskusijų, vietoj bandymų pasirodyti savo gabumais kultūrinio darbo srityje, literaturoje, muzikoje, moksluose ar filosofijoje visi turi laikytis įsakytų barbarizmo "idealų", giedoti vieną giesmę, pūsti savo karingą "didybę", maršuoti žingsniuojant žasino žingsniais, "linksminintis" surikiuotais pasilinksminimais pagal įsakymo, ir valgyti erztatz valgius. Taip apsiereikia fašizmas ir nacizmas, kurių uždaviniu yra padaryti armiją iš laisvų žmonių tautos, nes Hitlerio "filosofija" sako, kad tik "drąsiausia", karingiausia, žiauriausia ir brutališkiausia "tauta" nugalės ir išnaikins visas kitas tautas. Todel vokiečiai turi tokiais tapti — "drąsiausiais", karingiausiais, žiauriausiais ir brutališkiausiais, — kad jiems nusilenktų visos kitos tautos, kad jie jas galėtų išnaikinti ir pasilikti vieną viešpatauti pasaulyje.

Niekad nebuvo taip aišku kaip dabar kuo vaduojasi karingumas, žasinis žingsniavimas, sulyginimas visų žmonių su kvailiausiais, aroganciais ir brutališkais — ne tik vokiečiais, bet ir visur kitur. Dvasinių pamatų tam visam yra didžiausio gorilos maniako kliejėjimas, kad karingiausia ir žiauriausia tauta užvaldys visą pasaulį. Hitlerio knygoje "Mein Kampf" yra tikrai goriliškai išreikšta gorilos "pasaulėvalga", ir sulyg Hitlerio gorila turi tapti labiausia sektinu žmonių pavyzdžiu. Ypač vokiečiams.

Kitą syk Europoje buvo žmonių labai panašių į gorilas. Jie buvo kaip tik tokio žiaurumo ir plėšrumo, kokią dabar Hitleris skiepia vokiečiams. Tai buvo Ueantertalio žmonės. Daug tukstančių metų atgal jie valdė visą Europą. Bet juos pradžioje pats jų žiaurumas. Jie visiška patys save išsinaikino. Vėliau jų vietoj Europoje atsirado kitiškos žmonių veislės — ne tiek žiauri, kiek veikiantis iš pasaulio, ne tiek stipri, kiek prisitaikanti prie aplinkybių. Ji pradėjo varžyti ne tik jėga, bet ir protą. Ta veislė neišnyko, bet užsiliko iki šiol, ir su laiku pradėjo tikėti, kad gal protą ji daugiau atsieks negu jėga. Kovoje už buvį ateis laimi, kurs yra tvirčiausias, žiauriausias ir drąsiausias. Kovoje už buvį vyksta kaip tik atžagariai: tvirčiausi, žiauriausi ir drąsiausi kaip tik ir žūsta pirmiausia, arba greičiau išnyksta už kitus. Žiaurumas ir kraugeringumas nėra tie pobūdžiai, kurie duoda gyvūniui sugebėjimo prisitaikyti prie gyvenimo aplinkybių, kad kovoje už buvį išliktų "tinkamiausi" (the fittest). Tai reiškia tie, kurie geriausia tinka arba prisitaiko gyvenimui. Žinoma, tokiais nėra žiauriausi ir kra-

geringiausi. Jie visai nesitaiko prie gyvenimo, bet jį laužo. Jie yra mažiausia "tinkami" išlikti. Levai ir tigrui baigia išnykti, tuo tarpu gyvūnai, kuriuos jie drasko, veisiasi skaitlingai ir džiaugiasi gyvenimu. Vilkai eda avelas, bet vilkai eina mažyn, o avelės daugyn. Hitlerio gerbiama žiauriausia beždžionė gorila taipgi baigia išnykti, o visos taikosnės beždžionės dar nei neketina žlugti.

Nepavydėtina būtų vokiečių tautos ateitis, jeigu ji tikrai ir ilgam laikui klausytų savo barbarizmo atrugų maniakos ir virstų gorilomis, tigras ir vilkais. Tačiau negalima tikėti, kad dabartinis žmogus, jau labai sužavėtas savo protu ir protingumu, vieną sykį pamestų visas ypatybes, kurios daro jį ir lemia jam būti išmintingu gyvūnijos karaliumi, ir atkristų į gorilos stovį. Nepatikėtina yra, kad taip gali ateiti tik su vokiečiais ar su italais ar su lenkais ar su rusais ar su bent kokiais kitais žmonėmis, nežinrind kokios rasės, spalvos ar kalbos jie būtų, ar jie būtų nuogi, ar kaimiškai apsirengę ar net ir frakus su cilindrais dėvėję. Truputį bangu tik už tuos, kurie kariškus mūsdurus su pasididžiavimu dėvi. Jie jau labai greit ketina vieną kitus išsipjauti.

Keista betgi, kad Hitlerio goriliška filosofija laikinai paveikė ne vien vokiečius, bet ir į daugelį kitų tautų. Apie goriliškumą, drąsumą, karingumą pradėjo kalbėti ypač visos labiausiai atsilikusios tautos, o jų tarpe ir lietuviai. Kartu su goriliška filosofija madon pradėta įvesti karingi obalsiai, garbinimas karštakėsčių rėkšnių, arogantiškas nosies rietimas ir dalinimas medalių nykštukams.

Šiuo atavistiniu periodu ir lietuvių tautoje daug atžangos įvyko. Lietuvių tauta tarytum neteko savo prakilnios dvasios, kuri buvo pradėjusi reikštis prieš šimto metų atgal. Dvasios milžinų vietą pradėjo užimti labai palios žmogystės, tinkamos policieškių ar šnipų pareigoms, ir vykinti hitlerinę karišką discipliną visose gyvenimo srityse. Viskas paslinko į žasino žingsniavimo pusę. Net literatūra ir pati kalba pradėjo dvokti kazarme.

"Nuo Kudirkos

Ligi Cvirkos

Suolis tai ne mažas"

sako vienas Lietuvos satirikas. Bet koks tai špolis? Į kurią pusę? Nuo dvasios galimo — kur-gi nušokta?

Bet ir lietuviuose karingų nykštukų laikas negi amžinas. Goriliška filosofija yra tolima ir svetima taikaus, gerro ir išmintingo lietuvių širdžiai. Ir tame yra užtikrinimas lietuvių tautai, kad ji išliks, gyvuos ir dauginsis.

Redaktorių Nepriklausomybė

FRANKFURTO mieste Ruhro apskrityje spaudos laisvė šiandien yra tik graži atmintis. Kitą syk redaktoriai ten turėjo ir galėjo rodyti savo nepriklausomybę. Šiandien spauda ten hitlerizuota — paminta po nacių militarizmo batu.

Rašytojas George Seldes savo knygoje "Spaudos laisvė" nupaiskuoja indomą atsitikimą, kurį cituoja šio mėnesio Readers Digest. Jis parodo, kaip 1923 metais Frankfurto laikraščio redaktorius nepriėmė diktavimo, ką jis turi talpinti laikraštyje.

1923 metais francūzų kariuomenė umai užėmė Ruhro apskritį ir Frankfurto miestą. Vokiečiai protestavo, kėlė riaušes, ir nemažai jų buvo sušaudyta. Francūzų kariuomenės majoras atėjo į laikraščio "Frankfurter Zeitung" redakciją ir aukštosios komandos vardu paliepė redaktoriams paskelbti savo laikraštyje perspėjimą miesto gyventojams, kad nusiramintų.

Už valandos francūzų štabas gavo tą perspėjimą atgal. Prie jo buvo pridėtas spausdintas laiškėlis, koki redakcija paprastai prideda prie gražinamų nepriimtų rankraščių:

"Frankfurter Zeitungo" redakcija dėkoja jums už pateiktą jai čia gražinamą rankraščių, bet labai apgailauja, kad ji negali jo išspausdinti. To vienok neturite priimti kaip nepripažinimą rankraščiui literatūrinės vertės".

Francūzų komanda įsiuto. Generolas su aukso apvaisais ir medaliais atburbėjo į redakcijos šventovę.

"Aš reikalauju, kad šis perspėjimas būtų paskelbtas rytoj ryte ant pirmo puslapio, keturių skilčių platumo, didelėmis raidėmis", pasakė generolas grasinanciai.

Redaktorių jam atsakė:

"Jūs ekselencija klystate. 'Frankfurter Zeitung' dar niekad nepriėmė diktavimo. Jūs galite konfiskuoti laikraštį; jūs galite sušaudyti jo presus, sudeginti namus, ir net sušaudyti redaktorių, bet nėra tokio žmogaus, kurs galėtų mums paliepti ką mes turime talpinti į šį laikraštį".

Francūzų generolas siuto ir rėkavo, bet tai viskas nuėjo niekais. Kas būtų iš to gero, jeigu jis sunaikintų laikraštį arba pakartų jo redaktorių? Jam reikėjo paskelbti perspėjimas gyventojams.

Tuomet redaktorių jam pastebėjo:

"Jeigu jūs mandagiai paprašysit paskelbti tą perspėjimą, ir jeigu iš jo mes matysime naudą visuomenei, tai mes jį patalpinsime tokiu laiku ir taip, kaip sulgy mūsų nuomonės bus geriausia".

Generolas atsispašė, ir nesusipratimas pasibaigė.

Tokia laisvos Vokietijos redaktorių nepriklausomybė ir kilnumas reikia stebėtis, ir apgailauti, kad šiandien tokie redaktoriai, jei tebėra gyvi, tai tik koncentracijos stovyklose.

Prisiminimai Apie Kunigo Katėlos švietimo Darbą Lietuvoje

Kunigo Katėlės Mokykla

(Atsiminimai iš lietuvių atgimimo pirmosios aušrinės)

MARIJONA JURGELIONIENĖ, atsiminimų autorė, Tėvynės redaktoriaus motutė, sulaukusi 78 metų amžiaus.

Šių indomųjų prisiminimų autorė, Marijona Jurgelionienė, yra Tėvynės redaktoriaus Kleofa Jurgelionio motina, dabar jau 78 metų amžiaus senelė. Šie jos prisiminimai taip indomūs, kad Lietuvos laikraščiai gal varžytųsi už teisę juos atspausdinti. Bet mamytė norėjo, kad jie tilptų jos sunaus redaguojamoje Tėvynėje, kurią ji uoliai skaito. Redaktoriaus brolis Dr. A. Jurgelionis rašo, kad mamytė senatvėje sumanė parašyti savo atsiminimus ir kad panašių straipsnių busi daugiau. Šio straipsnio prisiminimai siekia laikų, kada „Aušra“ dar nebuvo pasirodžius ir nušviečia kunigo Katėlės (Katėlos) pasišventimą šviečiant lietuviams tais vargingais lietuviams laikais.

GIMIAU ir augau Moškėnų (Maškėnų) kaime, Panemunėlio parapijoje, kurioje klebonavo garsusis liaudies švietėjas kunigas Katėlė (Katėla). Teko laimė ir man būti jo mokinė.

Budama 12 metų (rodos, tai buvo apie 1874 m.) pirmą kartą su motina nuvažiavau į savo parapijos rekulekijas, kurios paprastai trunka 3 dienas. Motina tą patią dieną grįžo namo, o mane paliko kitai dienai Panemunėlyje. Naktvyne man parupino špitolėje, kur gyveno tolimas giminaitis Jasūnas.

Vakare atėjo į špitolę klebonas kun. Katėlė. Aš tuo metu sėdėjau už stalo. Pamačiusi kleboną, atsisitojau, priejau prie jo ir pabučiavau ranką. Jis mane ėmė kalbinti ir klausinėti, ką aš čia veikiu. Atsakiau, kad atvažiavau į rekulekijas.

— Na, tai gerai — tarė klebonas. — O ką tu veiki namie?

Nepratusi kalbėti su tokiu aukštu žmogumi ir dideliu ponu, kokių man rodėsi klebonas, nusigandau ir ėmiau mikčioti, nes nežinojau, ką atsakyti. Pagaliau vis delto atsakiau, kad plėšau plunksnas.

— Na, ar moki skaityti ir rašyti? — klausinėjo klebonas toliau.

— Skaityti moku, o rašyti nemoku, nes niekas manęs nemoko — atsakiau.

— O nori mokytis rašyti? — Noriu — nedrąsiai atsakiau.

— Gerai, eisime pas mane — tarė klebonas.

Man baisu pasidarė. Net praktikas išmušė. Nedrąsiau eiti į kleboniją. Bet šeimininkai, matydami mano išgastį, ėmė mane drąsinti:

— Eik, vaikel, nebijok. Jis nebars tavęs, o tik pamokys.

Padrąsinta išėjau su klebonu. Nuėjome į kleboniją. Įvedė mane į mažą kambarėlį. Ten buvo dvi mano amžiaus mergaitės, klebono brolio dukterys, Elzbieta ir Ursulė.

— Na, susipažink su šiomis mergaitėmis. Jos tave pamokys rašyti — tarė klebonas.

Tą vakarą nieko nedarėm. Klebonas liepė ateiti rytojau dieną tuoj po mišių.

Kitą dieną po mišių vėl nuėjau į kleboniją. Man jau buvo paruoštas sasiuvinis. Pirmame lape buvo pradėtos rašyti

Rašo
MARIJONA JURGELIONIENĖ

lazdelės. Tuojau pasodino mane prie stalo, padavė plunksną, pamokė, kaip reikia ją laikyti, ir liepė rašyti lazdeles.

Zinoma, iš pradžių man labai nesisekė. Pirmą dieną net plunksna krisdavo iš rankų. Kitą dieną jau lazdelės gana gerai sekėsi. Pradėjau rašyti kablukus.

Trečią dieną rekulekcijų atvažiavo mano tėvelis manęs namo parsivežti. Po pamaldų užėjo į kleboniją manęs paimti. Bet klebonas pasikvietė jį į savo kambarį. Ten jie gana ilgai kalbėjosi. Ką jie kalbėjo, nežinau. Tik tėvelis, grįžęs į mūsų kambarėlį, priejo prie manęs ir tarė:

— Pasiliksi su šiomis panelėmis. Klausyk ir mokykis. Per Velykas parvažiuos namo.

O ligi Velykų buvo dar dvi savaitės. Tėvelis atsisveikino ir išvažiavo. Aš pasilikau klebonijoje. Mane apgyvendino su sakytomis mergaitėmis.

Prasidėjo mokslas. Skaityti jau gerai mokėjau. Rašymas gerai sekėsi. Pradėjo mokyti ir lenkiško rašto. Vargais negalais paskaičiau ir lenkiškai. Bet užduodavo kai ką ir atmintinai išmokyti. Tai buvo didžiausias vargas, nes nesuprasdama turinio negalėdavau greitai išmokyti. Mokydavo sakytos mergaitės, o tikrindavo pats klebonas.

Per dvi savaites jau gerolai pasistumėjau. Lazdeles ir kablukus gerai rašiau. Pradėjau jau ir raides rašyti. Prie mokslo pripratau. Klebonijoje buvo gerai ir linksma.

Štai atėjo ir Velykos. Atvažiavo tėvelis manęs parsivežti. Aš su dideliu džiaugsmu rengiaus namo grįžti. Atsisveikinau su savo draugėmis ir visais klebonijos gyventojais, manydama, kad jau pasibaigė mano mokslas ir kad man nebereikės čia grįžti. Pagaliau nuėjau pas kleboną atsisveikinti. Pabučiavau jam ranką. Bet klebonas pasakė, kad po Velykų vėl turiu grįžti į kleboniją.

Kai tik parvažiavau namo, subėgos visos kaimo draugės ir ėmė klausinėti, ką aš veikiau klebonijoje. Atsakiau, kad mokiausi rašyti ir parodžiau joms savo sasiuvinį. Jos, pamatę lazdeles ir kablukus, ėmė juoktis. Koks čia, girdi, raštas. Jos ir nesimokiusios galį taip rašyti. Daviau joms pabandyti rašyti. Dėja, nė viena iš jų nesugebėjo lazdelės parašyti, nes nemokėjo nė plunksnos laikyti rankoje. Tačiau ir jos susidomėjo raštu ir labai galvėjos, kad negali mokyti taip, kaip aš.

Po Velykų vėl nuvežė mane į kleboniją. Klebonas meiliai sutiko ir ėmė klausinėti, ką per atostogas girdėjau ir mačiau. Papasakojau jam, ką tik žinojau. Ypač jis susidomėjo, kai ėmiau pasakoti, kaip mano draugės juokėsi iš mano rašto, kaip jos bandė rašyti, kaip jos su pavydu žiūrėjo į mane ir tt. Klebonui labai patiko, kad mergaitės nori pramokti rašyti. Paskui paklausė, ar nori mokyti rašto ir suaugusieji. Į tą klausimą negalėjau atsakyti, nes su jais apie tai neteko kalbėtis. Aš vėl ėmiau mokyti.

Vieną rytą klebonas atnešė į mūsų kambarį didelį gabalą popieriaus, tris pieštukus ir dvi liniuotes ir liepė po pamokų susiūsti ir suliniuoti dienų linijom 100 sasiuvinį. Pats klebonas tą dieną išvažiavo į Rokiškį. Mes kibome į darbą. Bet per vieną dieną vis delto nespėjome visko atlikti. Vakare grįžo klebonas iš Rokiškio ir tuojau atėjo pas mus patikrinti mūsų darbo. Sasiuviniai jau buvo suseiuti, bet dar nevisi suliniuoti. Taigi liepė tą darbą baigti kitą dieną. Be to, dar turėjome į kiekvieną sasiuvinį įrašyti po 10 lazdelių ir 10 kablėlių. Tai nelengvas buvo darbas, tačiau vis delto mes jį įveikėme. Klebonas, patikrinęs mūsų darbą, buvo patenkintas ir pasakė, kad sekmdienį po pamaldų važiuosime į Moškėnus.

Tai, rodos, buvo trečias sekmdienis po Velykų. Kai tik baigėsi pamaldos, tuojau papietavome ir ėmėme rengtis į Moškėnus. Į lagaminą sudėjome visus sasiuvinus, daug plunksnų, pieštukų ir didelį butelį rašalo, sėdome į vežimą ir išvažiavome į Moškėnus.

Nuvažiavome pas mano tėvelį, kur paprastai klebonas mėgdavo užsukti. Man liepė surinkti kaimo vaikus. Netrukus jau buvo pilna grįčia berniukų ir mergaičių. Daugiausia buvo mergaičių.

Tuo tarpu klebonas šnekučiavo seklyčioje su tėveliais. Kai tik pranešiau jam, kad jau visi susirinko, jis įėjo į grįčią ir ėmė kalbinti vaikus. Klausinėjo, ką jie veikia vakarais ir šventadieniais. Visi tylėjo. Niekas nedrįso prasižioti. Pagaliau klebonas paklausė, ar norėtų jie mokyti skaityti ir rašyti. Vienas kitas prasiarė, kad norėtų. Tada klebono liepiama atnešiau sasiuvinius, plunksnas, pieštukus ir rašalą. Vaikai tuojau išbėgo namo parsinešti rašalinių ir žaibo greitumu vėl susirinko. Grįčioje pastatė kelis stalus, aplink kuriuos susėda naujieji raštininkai. Visi norėjo mokyti rašyti, nes skaityti jau buvo šiek tiek patys pramokę.

Išdalijome sasiuvinius ir plunksnas. Visi pradėjo rašyti. Atsirado ir suaugusiųjų, kurie panoro mokyti rašyti. Klebonas ir aš aiškinome ir mokėme. Pradėjo temti. Uždegė lempas. Visi rašė net prakaituodami. O aš įsivaizdavau jau esanti mokytoja, nes jau truputį mokėjau valdyti plunksną ir parašyti ne tik lazdeles ir kablukus, bet ir raides.

Susirinko visi kaimo vaikai ir merginos. Žiūrėjo smalsiomis akimis į mūsų mokinius ir garsiai traukė vyskupo Baranauko sukurtą dainą:

O nei rašto, o nei druko
mums turėt neduoda.

Tegul, sako, bus Lietuva
tamsi ir juoda.

Kad tu, gudai, nesulauktum —
nebus, kaip tu nori,

Bus, kaip Dievas duos, bet
nė tavo priesakai nedori.

Dainavo ir kitas dainas. Kun. Katėlė labai buvo patenkintas. Linksmai šnekučiavo su jaunuimais. Aiškino rašto naujūnų: „Patarė saugotis blogų ir nežinomų žmonių, o ypač žandary.“ Prasė neplepėti, kam nereikia, apie tai, ką klebonas juos moko. Ypač liepė gerai slėpti lietuviškas knygas, už kurias rusų valdžia smarkiai baudžia. Galop, pasakė:

— Šiam vakarui pakaks. Dirbkite, mokykitės vis, kas tik galit. Kitą sekmdienį aš vėl atvažiuosiu ir atvešiu, ko jums reikės.

Paskui klebonas maloniai šypsodamasis atsisveikino. Visų galvas pabučiavo, visus glostė ir gyrė. Man liepė apsilvilti patlą ir sėsti į vežimą. Jau buvo vėlus vakaras, kai išvažiavome iš Moškėnų.

Kelias buvo jau sausas, ir bematant parvažiavome į Panemunėlį. Jau visi miegojo.

Įėjau į savo kambarėlį. Atbudo mano draugės ir ėmė klausinėti, ką mes veikėme Moškėnuose. Aš joms viską papasakojau. Kitą sekmdienį ir jos norėjo važiuoti į Moškėnus.

Ir vėl mūsų gyvenimas riedėjo tomis pačiomis vėžėmis. Mokėmės ir gamino sasiuvinus.

Atėjo sekmdienis. Popiet vėl rengėmės į Moškėnus. Be kitų rašomųjų priemonių, paėmėme ir keliolika murmurinių lentelių skaitmenims rašyti. Paprasčiau kleboną, kad leistų drauge vykti ir mano draugėms, Elzbietai ir Ursulei. Klebonas sutiko. Taigi šiuokart į Moškėnus nuvažiavome keturiose.

Ten mūsų jau laukė. Daug atsirado naujų mokinių. Klebonas dalijo rašomąsias priemones, o mes mokėme rašyti. Rašė vaikai ir suaugusieji. Mano tėvelis, jau 50 metų budamas, ėmė mokyti rašyti ir gana gerai pramoko. Visi labai stengėsi kuogeriausiai ir kuograziausiai rašyti.

Šiuokart klebonas pradėjo mokyti skaičiavimą. Išdalijo lenteles, pamokė, kaip jose reikia rašyti ir skaičiuoti. Tuojau buvo pradėta uždavinius spręsti. Tai labai domino vyresnius.

Ir taip beveik kas sekmdienį važiudavome į Moškėnus. Kiti kaimai, matydami Moškėnų sąjudį, taip pat ėmė mokyti. Klebonas pats važinėdavo ir mus, mergaites, siuntinėdavo mokyti. Paskui atsirado daugiau padėjėjų iš tų pačių mokinių, kurių buvo gausni. Ypatinai pa-

sižymėjo savo gabumais dvi Moškėnų mergaitės Angelė Adomonytė ir Teresė Kauplytė. Jos daugiausia ir lankydavo kitus kaimus. Angelė Adomonytė iki savo amžiaus galo dirbo švietimo darbu.

Ilgainiui visa Panemunėlio parapija subruzdavo mokyti. Ir tas sąjudis net į kitas parapijas ėmė skverbtis.

To sąjudžio ašis, be abejo, buvo kun. Katėlė. Jis nesigailėjo nei triuso, nei lėšų. Važiavo, ėjo, dirbo, mokė, skleidė raštą, šviesą, mokslą ir dorą. Visus ragino mokyti. Mokėjo pats dirbti, mokėjo ir kitas į darbą įtraukti. Atostogų metu, kai tik grįždavo kuris nors studentas ar gimnazistas, tuojau įkinkydavo į

Mano Meiluzė

(Mokytojo pasakojimas)

VARGIAI yra toks vyriškis, kuris nebūtų turėjęs bent kokios meiluzės. Aš, be savo tikrosios meiluzės, turėjau dar vieną „meiluzę“. Tai buvo Onutė, kurios aš niekad neužmiršiu.

Ją ir šiandien rodos matau. Pirmu syk su ja susitikau kai motina ją atvedė į mokyklą lietuviškai pasimokyti.

„Aš prašau mano Onutę išmokyti lietuviškai. Aš noriu, kad ji būtų gera lietuvaite.“

Atvedusi, pasakė motina. Kai motina kalbėjo — Onutė nedrąsiai žiūrėjo į mane ir šypsojosi. Tai buvo maloni šypsena. Onutė irgi buvo graži mergaitė. Skaistų, raudoni veideliai, šviesūs plaukai, mėlynos akys. Sulig savo aštuonių metų amžiaus — nedidukė.

„Onutė, ar moki bent kiek lietuviškai? O jei nemoki, tai ar nori išmokyti?“

Paklausiau ją. Ji tik maloniai šypsena atsakė.

„Koks čia mokėjimas tų Amerikoje gimusių vaikų?! Šiaip-taip parezga, tai ir viskas. O apie skaitymą ir rašymą nėra nė kalbos. Bet išmokyti ji tai labai nori.“

Už Onutę kalbėjo motina. Kiek pasikalbėjus, motina atsisveikino mus ir paliko Onutę pas mane lietuviškai mokyti.

Mokiau ją su kitais vaikais. Apie per penkis metus, du kartus savaitėje ji pas mane mokėsi.

Ji man patiko. Patiko jos lėtumas ir širdingumas. Ji lėtai ir širdingai skaitydavo, kalbėdavo ir pamokų klausimus atsakinėdavo. Kalbėdama ar skaitydama visuomet šypsodavosi. O tas jos šypsojimas man už vis labiausiai patikdavo. Kalbėdama švepluodavo. Bet kai šveplavimą išaugo — jos tarnė daug pagerėjo. Žodžius ji tardavo gracingai, tiesiog žavėjančiai. Lyg koks varpelis skambėdavo.

Vaikus mokant visko pasitaikydavo. Juk visokių vaikų buna. Vieni jau iš prigimties išdykėliai. Kiti mokytojo parerzinimui nerimsta ir išdykauja. Vaikams išdykaujant, aš labai nerimdavau. Aš pradėdavau jiems sakyti „pamokslus“. Pasakodavau apie mokymąsi, apie lietuviškumą, apie klausymą vyresniųjų ir apie tai, kaip jie privalo mokyti gyventi, kad vėliau tame gyvenime laimingi būtų.

Tokių pamokinių duodant, mokiniai paniuromis ir mane žiūrėdavo. Ką jie galvodavo — nežinau.

Bet Onutė? Ir tuomet jos veidu šypsena žaisdavo. O kartą man bekalbant, ji pribėgo prie manęs ir išklė rankutę.

„Ko tau reikia?“

Gana šurkščiai paklausiau.

„Nepykite, ponas mokytojai...“

Pasakė ji ir neapsakomai maloniai nusišypsojo.

Tas jos pasakymas man tiesiog kvapą užkirto. Aš nuleidau savo išskėstas rankas ir nurimau. Man tuo tarpu lyg gėda pasidarė.

Pamokas Onutė visuomet lankydavo ir jas išmokdavo gerai. Ir atmintį ji turėjo nepaprastą. Kartais budavo užduodę visiems mokiniams ir gana sunkias eilutes atmintinai išmokyti. Įsakydavau jas mokėti sekamoje pamokoje. Ar kas mokėjo, ar ne — Onutė mokėjo geriausiai. Ir gražiai ji tas eilutes pasakydavo. Su tokiais artistiškais nudavimais, taip įspūdingai!

darbą. Iš savo mokinių taip pat buvo susidaręs nemažą būrį padėjėjų, kurie jo raginami ir skatinami švietė kaimą. Nors tada rusų valdžia buvo uždraudusi lietuviškąjį raštą, vis dėlto Panemunėlio parapijoje visi žmonės mokėjo lietuviškai skaityti ir rašyti. Netruko ir lietuviškų knygų, kurių iš Prūsų parupindavo kun. Katėlė.

Mirdamas kun. Katėlė nepaliko turto. — Visą jis buvo sunaudojęs savo parapijos žmonėms šviesti. Tačiau jis paliko labai skaistų ir gražų kilnaus žmogaus, didelio lietuvių ir liaudies švietėjo atminimą, kuris tebegludi jo mokinių širdyse.

Parašė
PR. BAJORAS

„Man nesunku išmokyti. Perskaitau sykį-kitą ir jau moku.“

Kartą ji man pasigyrė.

Kai scenoje ką nors vaidindavome — Onutė buvo pirmutinė. Nesąjį ji susilaukė grausmingų aplodismentų už gražų deklamavimą ir vaidinimą. Žmonės ją girdavo, o aš teikdavau dovanas — lietuviškų knygų duodavau. Kartą negalėjau surasti tinkamo vaiko berniuko rolei. Onutė tai atliko. Ir gražiai suvaidino.

Del visa to aš Onutę gerbiau. Netgi gerbiau, bet ir mylėjau.

Besimokydama Onutė augo ir klestėjo. Kai paskutinį metų mokėsi — jau ėjo tryliktus, gana gerai lietuviškai kalbėjo ir išrodė išaugianti gražia mergaitė.

Tą mokyklą aš norėjau palaikyti amžinai. Norėjau, kad ją ir daugiau Onučių lankytų. Kad mūsų miesto visi lietuviai vaikai lietuviškai pasimokyti susirinktų. Bet ta mano mokykla pakriko. Nebuvo lėšų jos palaikymui.

Baigiant paskutinę pamoką, aš mokiniams pasakiau atsisveikinimo prakalbėlę. Raginau tuos jaunuolius būti gerais lietuviams. Patariau neužmiršti to, ką jau išmoko. Nurodžiau reikalingumą mylėti savo žmones ir jų nesišalinti. Man buvo sunku su jais skirtis. Ypač buvo sunku skirtis su Onute, ta mano „meiluzė“.

Besiklausydami mano kalbos ir bežiūrėdami į mane, daugelis mokinių nu-liudo. Mačiau — Onutė verkėjo.

„Kas bus dabar, kai netekome mokyklos?... O aš taip norėjau gerai lietuviškai išsimokyti...“

Jau skiriantis, verkšlėdama kalbėjo Onutė.

„Aš pasistengsiu kitą mokyklą įsteigti. Aš ir vėl jus lietuviškai mokysiu...“

Paraminau ją.

Tai išgirdus, Onutė nudžiugo.

Bet likimas buvo toks, kad aš daugiau lietuviškos mokyklos neturėjau. Onutės irgi niekad daugiau lietuviškai nemokinau. Ją tačiau kai kada susitikdavau lietuviškuose parengimuose. Susitikus mane, ji visuomet budavo linksma. Bet dabar ji jau buvo kur kas didesnė ir gražesnė. Ji visuomet kalbėdavo apie lietuvišką mokyklą.

Po kiek laiko Onutę vis rečiau ir rečiau pradėjau susitikti. Pagaliau jau ir visai niekur negalėjau jos užėti. Apie ją liko tik prisiminimas. Bet pamatyti vis tik ją labai norėjau. Norėjau pastebėti jos gražumą ir lietuviškumą. Kartą jai net laišką parašiau. Siuliausi tulame lietuviškame parengime su ja pasimatyti. Bet tas laiškas sugryžo. Tai buvo aišku, kad ji jau kitur gyvena.

Tik po kelių metų netikėtai susitikau jos brolių.

„Kur tavo sesuo, Onutė?“

Nieko nelaukęs paklausiau.

Jis nedrąsiai šypstelėjo.

„Ją tik netikėtai galėtumėt kur nors susitikti... Ji daugiau su lietuviais nedalyvauja...“

Paaiškino jis.

„Kodel?“

„Todel, kad ji jau pas svetimačius... Pas lietuvius, mat, nėra darbų. Ji dirbo pas svetimačius. Ten susidraugavo, įsimylėjo ir apsisvedė ne su lietuviais...“

Tas jo pasakymas man buvo skaudus.

SLA Pildomos Tarybos Suvažiavimo Protokolas su Atskaitomis

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, IVYKUSIO KOVO 1 D., 1939 M., SLA CENTRO RAŠTINEJE, 307 W. 34-TH ST., NEW YORK, N. Y.

(Tęsa)

Pinigai bankuose

Gruodžio 31, 1938

First Nat'l Bank of Mahanoy City, Pa.	\$5,432.10
Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.	3,532.85
Northern Trust Co., Chicago, Ill.	17,990.62
Northern Trust Co., Chicago, Ill.	16,029.82
Continental Ill. Nat'l Bank & Trust Co., Chicago, Ill.	684.44
Drovers National Bank, Chicago, Ill.	2,004.51
Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa.	63,027.99
Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa.	12,855.07
Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa.	800.00
Universal State Bank, Chicago, Ill.	2,970.32
Corn Exchange Bank & Trust Co., New York, N. Y.	15,476.07
Pennsylvania Exchange Bank, New York, N. Y.	1,500.00
Atskyrus neįtrauktus pinigus	559.08
Viso	\$141,744.71

Paskolos studentams

Gruodžio 31, 1938

Sausio 1, 1938 balansas	\$7,970.30
Naujos paskolos:	
A. Valukonis	\$100.00
J. Gustaitis	300.00
A. Endzelis	100.00
W. Yusavage	150.00
Viso	\$650.90
Atmokėtų paskolų	215.00
Balansas	\$8,405.00

Paskolos SLA nariams bedarbiams

Gruodžio 31, 1938

Sausio 1 d. 1938 m. balansas	\$8,975.20
Naujos paskolos	\$49.12
Atmokėtų paskolų	448.49
Balansas	\$8,575.83

Neišmokėtos pomirtinės

1938 metais

Kada mirė	Vardas ir pavardė, miestas ir valst.	Suma
8—4—19	M. Gamulienė, Courtney, Pa.	\$150
7—25—20	T. Sadauskas, Minersville, Pa.	50
9—9—24	P. Paplauskas, New York, N. Y.	50
5—6—26	B. Stonis, Elco, Pa.	300
9—14—26	J. Lutkauskas, Zeigler, Ill.	150
10—20—27	M. Lukošienė, Niagara Falls, N. Y.	150
11—2—27	B. Jasiulis, Indiana Harbor, Ind.	150
5—12—31	S. Morkunas, Maspeth, L. I.	100
7—16—31	A. Lesniauskas, Brooklyn, N. Y.	150
8—15—31	A. Dereškevičius, Brooklyn, N. Y.	250
2—16—32	J. Jurgilas, Auburn, Ill.	150
6—3—33	J. Paplauskas, Livingston, Ill.	200
6—22—33	A. Vizgaitienė, Hazleton, Pa.	166.67
8—19—33	J. Narvas, Chicago, Ill.	150
10—26—33	J. Mozeris, Wilkes Barre, Pa.	240
7—1—34	P. Binkis, Greenport, N. Y.	257.16
10—18—34	E. Labickienė, N. S. Pittsburgh, Pa.	100
10—24—34	R. Mačinskienė, Mahanoy City, Pa.	60
2—26—35	J. Povilaitis, Muskegon, Mich.	150
7—13—35	A. Majoras, Springfield, Ill.	150
9—27—35	J. Šergalis, Wilkes Barre, Pa.	100
9—29—35	M. Petrauskas, Hamilton, Ont., Canada	124.82
3—21—36	J. Vaitekunas, New York, N. Y.	300
4—23—36	M. Dovidaitis, Philadelphia, Pa.	150
8—10—36	A. Banionis, Sebastopol, Pa.	250
11—18—36	S. Grinevičius, Duryea, Pa.	450
12—8—36	P. Slamiškis, New York, N. Y.	100
1—26—37	A. Zumas, Pittston, Pa.	566.67
2—13—37	K. Zenkus, New Philadelphia, Pa.	150
2—16—37	J. Viskūlis, Dickson City, Pa.	450
3—7—37	A. Giedraitis, Dayton, Ohio	180
6—2—37	M. Daugelienė, Manchester, Conn.	100
8—1—37	J. Labutis, Wilkes Barre, Pa.	50
4—13—38	A. Ramanavičius, Shenandoah, Pa.	1000
6—25—38	M. Lawrence, Hartford, Conn.	600
6—25—38	A. Pauza, New Britain, Conn.	150
7—31—38	M. Juška, Gary, Ind.	300
8—3—38	M. Giraitis, Benld, Ill.	600
8—5—38	P. Valungevičius, Pittsburgh, Pa.	37.50
9—12—38	J. Talaška, Du Bois, Pa.	150
10—1—38	D. Ulis, Cleveland, Ohio	300
10—24—38	J. Cekauskas, Chicago, Ill.	300
10—22—38	K. Anužis, St. Louis, Mo.	150
10—25—38	J. Snaderienė, Bridgeville, Pa.	1000
11—2—38	M. Mockaitienė, Indiana Harbor, Ind.	600
11—28—38	J. Bagdanskas, Benld, Ill.	600
12—18—38	K. Mačienė, Pana, Ill.	150
Viso — 47 —		\$12,032.82

Bendros įeigos ir išmokėjimai

Fondai	Balansas sausio 1, 1938	Įeigos	Išlaidos	Balansas gruodžio 31, 1938
Apdraudus	\$1,619,321.50	\$202,674.28	\$175,438.39	\$1,646,557.39
Ligoje pašalpos	166,904.94	68,135.27	55,166.72	179,873.49
Vaičių	40,394.18	1,240.88	250.00	41,385.04
Našių ir Našlaičių	7,196.29	2,821.18	3,815.28	6,202.19
Tautiškių Centų	4,835.91	1,665.94	4,335.91	1,665.94
Literatūros	1,135.20	920.18	341.14	1,714.24
Moksliečių	2,922.73	508.00	—	3,430.73
Jaunuolių	1,145.06	439.91	100.00	1,484.97
Emigrantų	564.42	—	—	564.42
Bedarbių	15,349.12	—	—	15,349.12
Lėšų	15,345.05	30,353.67	37,203.57	* 4,896.15
Tėvynės	754.61	12,690.37	17,133.98	** (3,689.00)
Inventorius	7,619.67	12,864.85	—	20,484.52
Viso —	\$1,883,488.66	\$334,314.53	\$294,284.99	\$1,923,518.20

** Lėšų fondo išlaidose įskaityta \$3,689.00, kuriais padengta Tėvynės fondo deficitas, nes Tėvynės išlaidos tokia suma viršijo fondo turtą ir visas įeigas.

** Deficitas, t. y. Tėvynės fondo skola, kuri buvo padengta iš lėšų fondo.

SLA įeigų šaltiniai 1938 m.

Apdraudus mokesčiai	\$116,363.05
Pašalpos mokesčiai	65,815.20
Vaičių skyriaus mokesčiai	841.92
SLA lėšų mokesčiai	24,357.23
"Preliminary Term" duoklės	4,014.44
Istojo mokesčiai	1,242.36
Našių ir Našlaičių Fondas	2,821.78
Tautiškiems reikalams	1,665.94
Tėvynės reikalams	11,647.58
Morgiečių nuosimčiai	18,908.91
Bondsų nuosimčiai	17,793.62
Pinigų nuosimčiai	107.03
SLA nuosavybių nuomos	30,375.32
Už kuopų reikmenis	36.54
Apskelbimai Tėvynėj	808.19
Tėvynės prenumeratos	80.35
Spaudos darbai	154.25
Literatūra	920.18
SLA ženklėliai	7.50
Už kuopų kaucijas	391.50
Permainymas paliudymų	133.25
Įvairios įeigos	551.25
Uždarbis ant bondsų	7,021.91
Forklozavimais sugrąžinti takasai ir tt.	7,213.06
Forklozavimo išlaidos (Cap.)	7,682.66
Atėmus sugrąžintas mokesčiai	440.25
Suma	\$320,513.77

Inventorio padidėjimas	12,864.85
Moksl. Fondui Tautiški Centai	500.00
Jaunuolių Sv. Fondui Tautiški Centai	435.91
Viso	\$334,314.53

Išmokėjimų paskirstymas

Pomirtinės	\$102,811.64
Vaičių skyr. pomirtinės	250.00
Ligoje pašalpos	54,717.75
Sekuracijų priežiūra ir globa	935.69
Atlyginimas organizatoriams	414.29
Kaucijos	1,340.00
Darb. ir įvairios apdraudus	1,206.39
Algos spaustuvės darbininkų	9,008.87
Algos raštinės darb.	8,212.50
Centro daktarui kvotėju	157.25
Viršininkų ir komisijų kelionės	5,936.39
Bondsų išlaidos	10.64
Apdraudus Departamento lėšos	189.00
Algos Pild. Tarybos	5,724.00
Seimo išlaidos	5,724.00
Raštinės ir spaustuvės nuoma	1,800.00
Raštinės reikalai	486.58
Popiera ir reikmenys	904.06
Krasa, ekspr. telef.	1,578.91
Kuopų reikmenys	2.30
Tėvynės leidimo lėšos	8,125.11
Legaliai patarnavimai	669.25
Aktuaro lėšos	304.50
Raštinės ir spaut. inventorius	5,651.71
SLA nuosavybių takasai	27,508.25
Literatūra	341.14
Našlėms ir našlaičiams	3,815.28
Įvairios aukos	3,900.00
Spaudos darbai	—
Namų pertvarkymai ir tt.	—
Nuosavybių apkaunuotojams	155.00
Mišrios išlaidos	1,463.52
Bondsus pard. nuostoliai	45,028.42
Forklozavimo išlaidos	173.89
Suma	\$293,349.08

Moksl. Fondui Tautiški Centai	500.00
Jaun. Sv. Fondui Tautiški Centai	435.91
Viso	\$294,284.99

Ligoje pašalpos išmokėjimai

pagal valstijas

1938 metais

Valstija	Skaičius ligonių	Išmokėta
Pennsylvania	406	\$20,031.50

Illinois	259	10,934.75
Massachusetts	135	6,589.25
New York	90	4,371.75
Connecticut	80	3,285.50
Ohio	55	2,257.75
Michigan	39	1,145.00
New Jersey	17	661.00
Indiana	21	1,109.25
Maryland	9	388.00
Kitose valstijose	102	3,944.00
Viso — 1,213		\$54,717.75

Neįdomos nuosavybės

Visų SLA neįdomų nuosavybių priežiūra, išskyrus Centro namą, yra pavestas agentams. Jie išrenka nuomas, daro visus smulkius pataisymus, išmoka smulkias išlaidas surištas su namo priežiūra ir smulkiais pataisymais ir likusius pinigų prisiunčia Centru. Agentai už priežiūrą ir rendų rinkimą gauna 5%. Didės išlaidos, kaip taksos, apdrauda ir tt. yra išmokamos per Centrą. Žemiaus paduodamos skaitlinės parodo Centre gautas įeigas ir išlaidas, kurios buvo per Centrą išmokėtos.

Neįdomos nuosavybės 1938 m.

Kur namas yra	Centre gautos įeigos	Centro išlaidos, taksos ir tt.	Pelnas ir deficitas
307 W. 30-th St., New York, N. Y.	\$2,778.00	\$3,432.05	\$681.05
98 Pleasant St., Thompsonville, Conn.	1,515.66	867.04	648.62
621 E. Main St., Waterbury, Conn.	1,634.52	2,272.09	637.57
322 Holbrook Ave., Detroit, Mich.	387.28	160.65	226.63
128 S. Main Ave., Atlantic City, N. J.	676.37	433.31	243.06
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.	2,640.80	1,514.89	1,125.91
177 Zerby Ave., Edwarsville, Pa.	548.73	488.03	60.70
10742 S. Michigan Ave., Chicago, Ill.	709.00	372.19	336.81
3405 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.	2,079.38	1,422.55	656.83
1748 W. 86-th St., Chicago, Ill.	—	268.51	268.51
6423 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.	1,052.10	778.85	273.25
1035 W. 69-th St., Chicago, Ill.	1,266.85	619.73	647.12
135 E. 110-th St., Chicago, Ill.	215.80	150.62	65.18
7036 S. Yale Ave., Chicago, Ill.	1,236.37	875.71	360.66
3247 S. Morgan St., Chicago, Ill.	206.37	194.27	12.10
818 W. 18-th St., Chicago, Ill.	647.50	177.72	469.78
6343 S. Mozart St., Chicago, Ill.	—	—	—
819 W. 35-th St., Chicago, Ill.	2,810.48	1,840.73	969.75
3626 S. Halsted St., Chicago, Ill.	1,620.33	539.10	1,081.23
1534 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill.	1,660.58	900.00	760.58
6739 S. Chappell Ave., Chicago, Ill.	3,333.89	1,951.22	1,382.67
10819 Wentworth Ave., Chicago, Ill.	414.13	174.50	239.63
2120 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.	304.95	198.71	106.24
294 — 8-th Ave., New York, N. Y.	1,995.00	4,395.06	2,400.06
3101 S. Morgan St., Chicago, Ill.	196.42	1,772.83	1,576.41
46 W. 30-th St., Bayonne, N. J.	1,595.61	3,595.61	—
Suma	\$30,375.32	\$27,508.25	\$2,867.07

Skaitlinės sustatytos tamsesnėmis raidėmis reiškia deficitą.

Nupirkti bondsai

Bėgy 1938 metų

Par	Bondsai	Mokėjome
\$5,000	Consolidated Edison Co. of N. Y. 3½% 1958 Opt. 1943 Conv. Deb.	5,087.50
15,000	Consolidated Edison Co. of N. Y. 3½% 1958 Opt. 1943 Conv. Deb.	15,300.00
25,000	Federal Farm Mtg. Corp. 3½% 1964 Opt. 1944	26,203.13
20,000	Home Owners Loan Corp. 2½% 1944 Opt. 1942 Series "G"	20,425.00
15,000	Louisville & Nashville R. R. 1940 Unified	15,131.25
15,000	Terminal R. R. Assn. of St. Louis 4% 1953 General Refunding	15,146.28
5,000	Home Owners Loan Corp. 2½% 1944 Opt. 1942 Series "G"	5,106.25
10,000	United States Steel Corp. 3½% 1948 Opt. 1941 Debentures	10,000.00
15,000	New York City 3½% 1945—1955 Rap. Trans. Constr. Var. Due 8—1—54	15,188.58
10,000	New York City 3½% 1945—1955 Rap. Trans. Constr. Var. Due 8—1—54	10,125.72
15,000	Arkansas Louisiana Gas Co. 4% 1951 First	15,337.50
5,000	Atlanta Gas Light Co. 4½% 1955 General	5,037.50
5,000	Commonwealth Edison Co. 3½% 1968 due 6—1—68	5,175.00
2,300	United States of America 1½% Dec. 15, 1943, Treasury notes	2,300.00
1,800	United States of America 2½% 1965 Opt. 1960 Treasury bonds	1,800.00
25,000	Capital Bldg. Co. (State Randolph Bldg.) Cert. of Ben. Int. Chicago for common stock \$100 par.	24,312.50
\$189,100	Viso	\$191,676.21

Parduoti bondsai

1938 metais

Par	Bondsai	Gavome	Mokėjome
8,000	Amer. Utilities Serv. Corp. Coll. Tr. A	\$4,776.80	\$8,000.00
20,000	Kansas City Publ. Serv. Co.	4,792.00	18,950.00
5,000	Baltimore Md. Water	5,793.75	4,924.79
15,000	Milwaukee County, Wis.	16,443.75	14,578.09
2,000	Amer. Utilities Serv. Corp. Coll. Tr. A	1,194.20	2,000.00
12,000	Michigan Gas & Electric Co.	10,543.95	10,950.00
20,000	Wardman Real Estate Prop. Inc.	10,617.00	19,950.00
5,000	Bethlehem Steel Corp. Cons. E.	4,735.50	4,800.00
1,500	Foundation Prop. Inc. Cert. of Indebt.	1,338.15	1,500.00
5,000	Republic Steel Corp. Gen. B.	4,085.50	4,925.00
1,000	Atlantic & Danville Ry. 1-st	276.49	503.62
5,000	Central El. & Telephone Co. 1-st A	4,735.50	5,000.00
250	Central El. & Tel. Co. Bond Trust Cert.	227.38	250.00
10,000	Laclede Gas & Light Co.	5,822.55	9,975.00
3,000	Pere Marquette Ry.	2,139.89	2,407.98
20,000	Lincoln Building Corp.	11,735.88	19,900.00
6,000	Container Corp. of America	6,129.73	5,294.80

Ne'l Bondholders Part. Cert.		
Mg. G. "AF"	750.00	750.00
22,000 U. S. Treasury 2½%	22,385.00	22,000.00
8,000 U. S. Treasury 2½%	8,320.00	8,000.00
25,000 U. S. Treasury 2½%	26,320.31	25,650.50
25,000 State Randolph Bldg. Corp. Chicago	24,312.50	24,312.50
9000 Atlantic & Danville Ry. 1-st	2,401.59	4,532.53
15,000 New Orleans Publ. Serv. Inc.	14,889.00	14,437.50
15,000 E. St. Louis & Interurban Water Co.	15,000.00	14,062.50
7,000 Pere Marquette Ry.	5,156.74	5,618.62
5,000 Sioux City Gas & El. Co. 1-st Mtg.	5,035.50	4,912.50
15,000 W. F. Hall Printing Co. 1-st & Col. "A"	14,581.50	14,637.50
Nat'l Bondholders Part. Cert. Mtg. G. "AF"	1,500.00	1,500.00
10,000 City of Detroit, Mich. Ref. Non. Coll.	9,711.21	10,000.00
10,000 United States Steel Corp. 3½%	10,421.00	10,000.00
5,000 Commonwealth Edison Co. 3½%	5,309.35	5,175.00
\$309,750	Viso	\$261,481.72 \$299,488

Mich.	9	528
Indiana	11	289
New Jersey	13	291
Maryland	2	151
Kitose valstijose	39	928
Viso	354	14,401

SLA narių skaičius, apdrauda ir mirimai pagal amžių 1938 metais

Amžius	Narių skaičius	Apdraudos suma	Skaičius mirėjų	Apdraudos suma
2	2	\$200	0	—
3	3	450	0	—
4	4	550	0	—
5	5	650	0	—
6	8	1,100	0	—
7	4	500	0	—
8	10	1,350	0	—
9	9	1,150	0	—
10	20	2,700	0	—
11	24	2,900	0	—
12	31	3,800	0	—
13	32	3,950	0	—
14	42	5,300	0	—
15	39	4,950	2	\$250
16	59	11,650	0	—
17	69	22,300	0	—
18	80	29,650	0	—
19	90	36,200	0	—
20	120	48,200	0	—
21	132	52,450	0	—
22	142	68,300	0	—
23	137	52,450	2	900
24	138	64,950	0	—
25	160	87,100	1	150
26	139	72,100	0	—
27	149	83,400	1	500
28	144	78,850	0	—
29	144	80,950	0	—
30	121	69,500	0	—
31	117	62,250	0	—
32	133	75,000	0	—
33	126	68,850	1	150
34	103	53,300	0	—
35	132	65,900	0	—
36	82	41,650	1	1,000
37	117	51,950	0	—
38	136	70,150	0	—
39	165	81,850	1	600
40	228	111,800	0	—
41	307	142,150	4	2,800
42	420	198,500	2	900
43	515	248,600	6	2,800
44	612	297,600	5	2,800
45	626	286,550	5	2,100
46	611	301,650	9	6,100
47	690	333,600	6	2,800
48	640	295,000	9	4,700
49	710	339,500	9	3,550
50	624	309,850	11	6,300
51	578	280,650	10	6,200
52	568	266,450	16	7,950
53	585	282,300	4	2,200
54	517	254,900	8	3,100
55	470	220,550	11	5,800
56	380	173,500	9	3,700
57	358	163,500	13	4,450
58	285	114,900	12	4,200
59	271	108,050	12	8,600
60	206	86,650	10	4,850
61	175	63,150	9	2,100
62	138	47,800	3	600
63	152	49,550	7	1,950
64	127	34,250	8	3,150
65	90	24,050	2	600
66	70	17,000	3	1,600
67	91	21,100	6	1,200
68	42	9,150	1	300
69	34	7,150	1	300
70	22	5,500	4	600
71	24	4,500	0	—
72	25	5,250	8	1,650
73	10	1,800	0	—
74	10	1,950	3	600
75	12	3,000	0	—
76	3	750	1	150
77	2	450	2	300
78	1	150	0	—
79	—	—	—	—
80	—	—	—	—
81	3	600	0	—
82	—	—	—	—
83	1	150	0	—
Viso	14,401	\$6,571,950.00	238	\$104,550

Narių mirtingumas

Šiais metais SLA narių mirtingumas taip pat viršijo apskaičiuotą mirtingumo normą kaip ir perėtais metais.

Palyginimo tikslams paduodu penkių metų mirtingumo nuosimti — jeigu apskaičiuota, normalj skaičių mirėjų išreikštum kaip 100%.

Metai	Mirtingumas
1938	133.52%
1937	139.41%

Šias skaitlines išreikšus išmokėtomis pomirtinėmis, turėsime sekamą:

Metai	Išmokėjom pomirtinių išmokėti	Kiek privalejom išmokėti virš normos	Kiek išmokėjom virš normos
1938	\$97,309	\$72,877	\$24,432
1937	\$98,378	\$70,569	\$27,809
1936	\$84,247	\$70,366	\$13,881
1935	\$83,965	\$69,501	\$14,464
1934	\$95,650	\$67,116	\$28,534

1938 metais išviso išmokėjome \$102,811.64 pomirtinių. Iš tos sumos, \$97,309 buvo išmokėta už mirimus įvykusius 1938 metais ir \$5,502.64 už mirimus įvykusius prieš tuos metus.

Iki šiol SLA išmokėjo išviso \$1,603,631.67 pomirtinių ir \$1,593,880.50 ligoje pašalpu.

Skaičius ir apdraudos skyriai prie kurių nauji nariai prisirašė bėgyje 1938 metų

Apdraudos skyrius	Kiek narių prisirašė	Apdraudos suma
I 150	58	\$8,700
II 300	40	12,000
III 600	20	12,000
IV 1000	10	10,000
A 100	14	1,400
A 150	76	11,400
A 250	76	19,000
A 500	165	82,500
A 750	6	4,500
A 1000	39	39,000
A 1500	1	1,500
A 2000	2	4,000
A 4000	1	4,000
B 500	1	500
C 500	14	7,000
C 750	1	750
C 1000	11	11,000
C 2000	1	2,000
D 500	1	500
E 1000	1	1,000
G 250	13	3,250
G 500	24	12,000
G 1000	7	7,000
Viso	582	\$255,000
Vaikų skyrius	41	5,450
Viso	623	\$260,450

Kiek ir kokio amžiaus naujų narių prisirašė

Kiek prisirašė	Amžiaus metai	Apdraudos suma
6	2 — 4	\$800
5	5 — 9	750
25	10—14	3,300
5	15—16	700
84	16—19	33,600
117	20—24	48,400
68	25—29	33,900
57	30—34	23,700
38	35—39	13,900
72	40—44	31,500
90	45—49	39,100
39	50—54	23,350
17	55—59	7,550
Viso 623		\$260,450

Kiekvienais pastarais metais skaičius jaunesnio amžiaus prisirašančių narių vis didėja, tačiau šie metai yra pirmutiniai metai, kuriuose skaičius naujų jaunų narių, tarp 20 ir 24 metų amžiaus, viršina senesnio amžiaus prisirašusius narius. Paprastai didžiausias skaičius prisirašančių narių budavo tarp 40—44 metų amžiaus, o 1938 m. buvo tarp 20—24 m.

Bendri, įvairūs reikalai

Vidutinė organizacijos santaika ir Centro santikiai su kuopomis ir nariais yra patėmytinai geri. Tai yra nuopelnas kuopų valdybų ir veikėjų, o ypač kuopų finansų sekretorių. Naujų narių prisirašymas eina normaliu tempu, tačiau, kaip jau nurodžiau, patėmytinai daugiau prirašo jaunų, Amerikoje gimusių lietuvių. Į kuopų valdybas taipgi įeina vis daugiau ir daugiau Amerikoje gimusio jaunimo. Yra tai labai džiuginanti kryptis.

Pasiremiant pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimu, naujai pagamintos aplikacijos ir narystės paliudymai, kurtu su naujai apskaičiuotomis mokesčių, rezervų ir tt. lentelėmis jau pasiūstos užgirimui Pennsylvania ir Illinois valstijų apdraudos departamentams. Pasitikiu gauti teigiamus atsakymus. Šiuo reikalu platesnį raportą suteiks adv. Jurgelionis, kuriam buvo pavesta naujas lenteles apskaičiuoti ir naujas aplikacijas ir narystės paliudymus prirengti.

Sulig Pildomosios Tarybos nutarimo, ištuštintą ant trečių lubų apartamentą jau pavadžiau redakcijos naudojimui.

SLA konstitucija lietuvių kalboje visiškai išbaigta. Vajui besitęsiant yra didelis reikalavimas konstitucijai naujiems nariams. Pildomoji Taryba todėl turėtų atšaukti savo nutarimą dabar naujų konstitucijų

nespausdinti ir privalety autorizuoti tuojau atspausdinti naują SLA konstitucijos laidą.

Pildomosios Tarybos nutarimas pasamdyti tinkamus nuosavybių ekspertus padarymui visų SLA nuosavybių įkainavimą (appraisals) ir tą įkainavimą naudoti bendrame apskaitliavime SLA turto — yra išpildytas, visos nuosavybės buvo įkainuotos ir įkainuota vertė buvo panaudota bendrame apskaitliavime SLA turto.

Pereitame suvažiavime raportuotas sužalojimas nuomininkės ponios Buckey nukrintant lubų pleistetriui Atlantic City name, yra jau apdraudos bendrovės aprūpintas ir likviduotas, užmokant p. Buckey \$150.00 žalos nuostolių.

Naujai perimtos SLA nuosavybės 294 — 8-th Ave., New York, N. Y., stogas prakiuro. Apžiūrėjus, pasirodė, kad stogas, taip vadinamas "gravel roof", persenas sutaisymui. Todėl prisiels naują stogą uždėti.

Pabaigus apdraudos departamento egzaminavimą, buvau departamento pakviestas nuvykti Philadelphiajon aptarimui nekurių mūsų turto stovio reikalų. Vykdamas departamentan, sulig prez. F. J. Bagočiūsus nurodymo, pasiėmiau su savim ir p. J. Grinių, SLA Kontrolės Komisijos pirmininką.

Pažangos Vajaus darbai išjudino gerą skaičių sekmingų darbuotojų, kurių pasekmės prirašyme naujų narių duoda vilties, kad iki pabaigai vajaus, balandžio 29 d., bus prirašyta daugiau kaip tukstantis naujų narių. Vajui gal kiek pakliudė įvedimas naujų mokesčių lentelių, tačiau ta kliutis yra žymiai sumažinta, nes nariai yra taip pat priimami ir į senus, 4%, American Experience, skyrius. Vajaus vedėjas, adv. Kl. Jurgelionis, suteiks atskirą, platesnį Pažangos Vajaus raportą.

Praeitais SLA Seimas turėjo įnešimą, kad nariui išbuvus Susivienijime 25 metus ir sulaukus 65 metų amžiaus, būtų išmokama pusė pomirtinės, o kita pusė, kad būtų išmokėta nariui mirus. Plačiai tai patyrinėjus, pasirodė, kad mokamų mokesčių neužtenka tokio plano priėmimui. Sulig dabartinio plano, nariui išbuvus 25 metus ir sulaukus 70 metų amžiaus, yra išmokama, jeigu narys to pageidauja, pusė pomirtinės ir tokis narys tuomi užbaigia savo narystę. Tačiau, įvedimas naujų skyrių ir pereito Seimo nutarimas leidžiantis besikeliantiems nariams į kitus apdraudos skyrius naudoti sutauptus rezervus, sudaro galimybių nors dalinai tokį planą atsiekti. Galutinai įvedus naujus skyrius, bus galima suteikti platesnį žinių kiek tokis planas bus galima įvykinti.

M. J. Vmikas,
SLA Sekretorius.

Įnešta, paremta ir nutarta sekretoriaus raportą priimti.

Sesija už laryta 2 val. po piet.

SESİJA ANTRA

Antrą suvažiavimo sesiją Prezidentas, F. J. Bagočiūsus, atidarė 3:15 val. po piet. Dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai ir redaktorius, dalyvavę pirmoje sesijoje. Taipgi dalyvauja Kontrolės Komisijos nariai J. Tareila ir kun. M. Valadka.

7. Iždininkas, K. P. Gugis, pateikia raportą žodžiu, skaitydamas skaitlines iš savo rekordų. Įnešta, paremta ir nutarta iždininko raportą priimti.

8. Daktaras-Kvotėjas, Dr. J. Stanislovaitis, pateikė raportą žodžiu, pažymėdamas, kad per daug senų žmonių prirašoma į Susivienijimą. Pataria įvesti substandard rizikas. Raportas priimtas vienbalsiai.

9. Svarstoma SLA 152 kuopos nario, V. Žilionio, aplikacijos reikalas. Nutarta V. Žilionio aplikaciją pakeisti V. Jankausko aplikacija, kaip to paties žmogaus, pakeitusio savo pavardę pilietybės popierose.

10. Svarstoma Dr. J. Stanislovaičio rekomendacija įvesti "Sub-standard" lenteles. Apsvarčius, Mažukna įnešė, Mockus parėmė šį reikalą atidėti tolimesniam laikui. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

11. Investmentų Komisijos raportą žodžiu išduoda K. P. Gugis, pažymėdamas, kad gerų investmentų sritis susiaurėjo. Kitas Investmentų Komisijos narys, M. J. Vinikas, davė papildomą paaiškinimą apie padarytus investmentus. (Pirkty ir parduotų bondų sąrašas telpa sekretoriaus raporte.) Mockus įnešė, Dr. Stanislovaitis parėmė raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

12. Mortgičių Komisijos raštišką raportą pateikė F. J. Bagočiūsus. Paaiškinimus žodžiu pateikė kitas tos komisijos narys, S. Mockus. Raportas seka:

SLA Specialės Morgičių Komisijos raportas

SLA Pildomoji Taryba norėdama pagerinti Susivienijimo reikalų administracijos aparatą, paskyrė Specialę Morgičių Komisiją tvarkymui SLA paskolų užtikrintų nejudinama skolininkų nuosavybė. Morgičių Komisija, veikdama tamprame kontakte su S. L. A. iždininku ir sekretorium, netik kad iš dalies lengvino juodviejų ir visos P. T. pareigas, bet išdirbo budą pagreitinimui tokių paskolų išdavimui ir jų saugumui.

Šiuomi galime raportuoti, kad apart nekurių senuosiuose laikuose išduotų morgičių, dabar SLA šios rūšies paskolos yra kuonotvarkingiausiame stovyje ir dabar yra saugiausia, geriausia ir pelningiausia mūsų Susivienijimo "biznio" dalis.

Sutvarkymui šio reikalo komisijos nariai pridėjo

labai daug darbo, o korespondencija su skolininkais siekė šimtus laiškų. Sunkiausias reikalas yra su pasibaigusiais morgičiais ir jų atnaujinimu arba prailginimu su numokėjimo išlygomis. Kaip iš žemiau paduoto raporto matysite metų laike yra 11 senų morgičių sumoje \$44,850.00 sutvarkytų ir atnaujintų, ir 10 naujų išduotų sumoje \$40,950.00. Kitos morgičių aplikacijos dar nėra pilnai iširtos ir užtvirtintos. Iš likusių senųjų morgičių, su išimčia 3—4 netikrų arba svyruojančių, viskas yra geriausioje tvarkoje. Nekuriuose klausimuose komisija negalėjo su skolininkais susitarti, todėl prisiels visai P. T. tuose reikaluose daryti nutarimą.

Atnaujintos morgičių paskolos kovo 1, 1938 iki kovo 1, 1939

1. A. P. Naujokaitis,	So. Boston, Mass.	\$4,300.00
2. M. S. Michelson,	So. Boston, Mass.	4,900.00
3. M. A. Vincinunas,	Cambridge, Mass.	3,200.00
4. M. Šidlauskienė,	So. Boston, Mass.	15,000.00
5. E. S. Norkunas,	Dorchester, Mass.	5,400.00
6. Martha Latvinskienė,	Dorchester, Mass.	4,500.00
7. V. M. Kaunas,	Dorchester, Mass.	4,700.00
8. V. M. Kaunas,	Dorchester, Mass.	4,700.00
9. V. M. Kaunas,	Dorchester, Mass.	4,700.00
10. V. M. Kaunas,	Dorchester, Mass.	4,700.00
11. A. Cibulskienė,	Far Rockaway, N. Y.	2,750.00

Viso ----- \$44,850.00

Naujos Morgičių paskolos kovo 1, 1938 iki kovo 1, 1939

1. Vladas Baniulis,	Boston, Mass.	\$2,500.00
2. Jonas Kazlauskas Estate,	Pittsburgh, Pa.	6,000.00
3. Mary Kučinskis,	Lowell, Mass.	1,500.00
4. D. A. Naujok,	Boston, Mass.	6,500.00
5. K. A. Rusteika,	Boston, Mass.	4,250.00
6. J. Mikeliunas,	Chicago, Ill.	6,500.00
7. M. Petkevich,	Boston, Mass.	1,200.00
8. H. A. Loveikis,	West Orange, N. J.	3,500.00
9. I. T. Lusia,	Boston, Mass.	5,000.00
10. A. U. Bartusevich,	Linden, N. J.	4,000.00

Viso ----- \$40,950.00

Paskolos, kurios baigiasi, bus laiku sutvarkytos. 32 paskolos sumoje \$125,880.00 yra geroje tvarkoje, ir pasitaikys kokiems trukumams, arba paskolų terminui pasibaigus, komisija imsis, kaip ir praeityje, atatinamų žingsnių.

SLA Morgičių Komisija:

F. J. Bagočiūsus, pirmininkas,
S. Mockus, sekretorius.

Mikužiutė įnešė, Gugis parėmė Morgičių Komisijos raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

13. Pažangos Vajaus vedėjas, Kl. Jurgelionis, pateikė sekamą raportą:

Pažangos Vajaus Vedėjo raportas

Nežiurint, kad mes nebuvo tinkamai prisirengę Pažangos Vajų pradėti kada pradėjome, ji reikėjo pradėti ne vėliau, bet kaip tik tada, kada pradėjome. Visokie atidėliojimai slopina čvsią, o iš kitos pusės tik dirbdami galime patirti ko mums truksta ir išmokyti geriau prisirengti kitam sykui. Daugelio trukumų mūsų ofise, mūsų spaustuveje ir net mūsų apdraudoje mes niekad nebutume patyrę, jei nebutume pradėję vajaus. Besikrapštymas ir laukimas to mums niekad nebutų parodęs.

Pradedant šį vajų, aš visai nemaniau vartoti mūsų skyrių C ir G, kadangi jie neturėjo rezervų, o be rezervų tokia brangesnė apdrauda yra per daug neteisinga. Pildomoji Taryba nutarė greitai tą spragą užkisti. Bet pasirodė, kad greituojų pas mus nieko negalima padaryti. Musų ofiso tempas yra užvestas tik lėtam darbui, ir todėl pas mus permainos darėsi tik dešimtmečiais, o ne mėnesiais. Aš norėjau ir noriu skubinti, nes jau toks mano įpratimas, įsigytas Amerikos greitame gyvenime, o kita, nes aš nežinau ar už dešimtmečio aš bebusiu gyvas.

Skyriams C ir G naujos mokesčių lentelės su rezervais pirmiausia buvo padarytos sulig Pildomosios Tarybos tarimo imant pamatan American Experience 3%, level. Vėliau Dr. M. J. Vinikas mane įtikino, kad reikia remtis American Experience 3% Full Preliminary Term, ir todėl buvo paimta to pamato modifikacija, žinoma kaip Illinois Modification of Full Preliminary Term, kuri duoda šiek tiek mažesnius mokesčius. Užkrovimas yra 10% ir 6% mėnesiniam padalinimui. Šiuo budu skaitant žymiau pasikelia tik skyrius C, 20 metų išmokėjimo apdraudos mokesčiai, bet skirtumas mokesčių skyriui G, endowment, ir skyriui H, viso gyvenimo, yra nedidelis.

Bet ir dabar mūsų apdrauda yra pigesnė negu didžiųjų kompanijų, o ypač daug pigesnė už industrial apdraudą. Kaikuriuos didžiosios kompanijos šiais metais rengiasi priimti 2½ nuosimčių pamatą savo ap

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

SUSIVIENIJIMO APDRAUDA

Trys skyriai, kurie įeina į galia nuo gegužės 1 d. 1939 m. ir jų mokesčių lentelės

Sulyg Pildomosios Tarybos nutarimo nuo gegužės mėnesio 1 dienos 1939 metų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje apdrauda bus trijų skyrių: (1) Viso gyvenimo lygių mokesčių, (2) Viso gyvenimo apdrauda išmokama per 20 metų lygiais mokesčiais ir (3) 20 metų apdrauda su taupymu (endowment). Šių trijų skyrių mokesčiai ir rezervų sulyg nutarimo yra paremti Amerikos patirties mirtinumo lentelėmis su 3½ nuošimčių nuolatinio uždarbio apdraudos fondu, sulyg Illinois modifikacijos.

Zemiau yra paduodami šių trijų skyrių mokesčiai, mėnesiniai ir metiniai, vienam tukstančiui dolerių apdraudos. Į šiuos mokesčius yra priskaityta ir lėšų fondo mokesčiai, o taipgi mokesčiai į našlių ir našlaičių fondą (po 2 centų į mėnesį). Su šiais mokesčiais narys užsimokės už viską Centru, ir jam tik liks dar kuopos mokesčiai pridėti.

Mokesčių lentelės mažesnioms sumoms kaip \$1000 bus paskelbtos sekamame Tėvynės numeryje, o taipgi ir rezervų pavyzdžiai.

Viso Gyvenimo Lygių Mokesčių Apdrauda su rezervais

Skyrius N. 1

Paduotose šioj lentelėj sumose yra priskaituota lėšų fondo ir našlių ir našlaičių mokesčiai, taip kad nariui nieko daugiau į Centrą nereikia mokėti. Įstoti į šį skyrių galima nuo 16 iki 60 metų amžiaus.

Mokesčiai už \$1000 apdraudos

Amžius	Mėnesiniai	Metiniai
16	\$1.43	\$16.15
17	1.45	16.42
18	1.48	16.72
19	1.51	17.03
20	1.54	17.37
21	1.57	17.71
22	1.60	18.07
23	1.63	18.45
24	1.67	18.85
25	1.70	19.26
26	1.74	19.70
27	1.78	20.17
28	1.83	20.65
29	1.87	21.16
30	1.92	21.71
31	1.97	22.27
32	2.02	22.88
33	2.08	23.52
34	2.14	24.18
35	2.20	24.90
36	2.27	25.65
37	2.34	26.44
38	2.42	27.29
39	2.50	28.19
40	2.58	29.13
41	2.67	30.15
42	2.76	31.21
43	2.87	32.36
44	2.97	33.57
45	3.09	34.87
46	3.21	36.25
47	3.34	37.72
48	3.48	39.29
49	3.63	40.95
50	3.79	42.73
51	3.95	44.63
52	4.14	46.66
53	4.33	48.82
54	4.53	51.12
55	4.75	53.59
56	4.98	56.21
57	5.23	59.02
58	5.50	62.03
59	5.78	65.24
60	6.09	68.68

Viso gyvenimo apdrauda išmokama per 20 metų, su rezervais

Skyrius N. 2

Paduotose šioj lentelėj sumose yra priskaituota lėšų fondo ir našlių ir našlaičių

mokesčiai, taip kad nariui nieko daugiau į Centrą nereikia mokėti. Įstoti į šį skyrių galima nuo 16 iki 60 metų amžiaus.

Mokesčiai už \$1000 apdraudos

Amžius	Mėnesiniai	Metiniai
16	\$2.19	\$24.80
17	2.23	25.14
18	2.26	25.50
19	2.29	25.86
20	2.32	26.24
21	2.36	26.64
22	2.39	27.05
23	2.43	27.48
24	2.47	27.92
25	2.51	28.39
26	2.56	28.87
27	2.60	29.37
28	2.65	29.89
29	2.69	30.42
30	2.74	30.99
31	2.80	31.58
32	2.85	32.18
33	2.91	32.83
34	2.97	33.48
35	3.03	34.18
36	3.09	34.90
37	3.16	35.66
38	3.23	36.45
39	3.30	37.28
40	3.38	38.16
41	3.46	39.09
42	3.55	40.05
43	3.64	41.08
44	3.73	42.15
45	3.84	43.29
46	3.94	44.50
47	4.06	45.78
48	4.18	47.14
49	4.31	48.58
50	4.44	50.12
51	4.59	51.74
52	4.74	53.47
53	4.90	55.33
54	5.08	57.31
55	5.26	59.42
56	5.47	61.69
57	5.69	64.13
58	5.92	66.75
59	6.17	69.57
60	6.44	72.60

Po 20 metų narys turi pilnai išmokėtą apdraudą, bet norėdamas toliau dalyvauti Susivienijimo organizacijinėje veikloje, turi toliau mokėti lėšų fondo, našlių ir našlaičių ir kuopos mokesčius.

20 metų apdrauda su taupymu (Endowment), su rezervais

Skyrius N. 3

Paduotose šioj lentelėj sumose yra priskaituota lėšų fondo ir našlių ir našlaičių mokesčiai, taip kad nariui nieko daugiau į Centrą nereikia mokėti. Įstoti į šį skyrių galima nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

Mokesčiai už \$1000 apdraudos

Amžius	Mėnesiniai	Metiniai
16	\$4.10	\$46.21
17	4.10	46.27
18	4.10	46.32
19	4.11	46.39
20	4.12	46.46
21	4.12	46.52
22	4.13	46.60
23	4.14	46.69
24	4.14	46.77
25	4.15	46.87
26	4.16	46.97
27	4.17	47.07
28	4.18	47.18
29	4.19	47.31
30	4.21	47.45
31	4.22	47.59
32	4.23	47.75
33	4.25	47.93
34	4.26	48.12
35	4.28	48.33
36	4.30	48.55
37	4.32	48.80
38	4.35	49.09
39	4.38	49.41
40	4.41	49.76
41	4.44	50.15
42	4.48	50.58
43	4.53	51.06
44	4.57	51.61
45	4.63	52.21
46	4.69	52.87

DOLORES IR NANCY NAMAKSY

Šios dvi mergaitės yra Kathryn ir Adolpho Namaksy, iš Jamaica Plain, Mass., dukrelės, kurios So. Bostono Gabijos choro 25 metų jubiliejuje savo šokių publiką žavėjant linksmo. Be šokimo, Nancy jau virs trys metai mokosi piano, o Dolores tuojau pradės mokytis smuikuoti. Kathryn ir Adolph Namaksy yra žymūs mūsų Susivienijimo darbuotojai Mass. valstijoje.

47	4.75	53.62
48	4.83	54.44
49	4.91	55.37
50	5.00	56.39

Atsitikime mirties prieš 20 metų pašalpagivai gauna pilną sumą apdraudos sulyg Paduodimo, o po 20 metų narys gyvas budamas gauna pilną sumą pats, ir ją atsiėmęs nuostoja buti nariu.

Greenfield, Mass.

SLA 297 kuopa minėjo 20 metų gyvavimo sukaktį

SLA 297 kuopa balandžio 15 dieną minėjo 20 metų sukaktuves savo gyvavimo. Gaila, kad taip mažai atsilankė draugų ir svečių. Viskas buvo parengta kuopuikliausiai. Buvo skanūs valgiai ir gėrimai. Tai tikrai rengėjos sėbėjo puikiai surengti.

Komitete buvo ponias Andriulevičienė, Janaitienė ir Vaitkienė, bet kai susirgo Vaitkienė, tai į jos vietą buvo ponias Navickienė.

Nors ir mažai žmonių atsilankė, bet vistiek praleido laiką smagiai ir paminėjo tas svarbias sukaktuves. Lai gyvuoją SLA 297 kuopa ir sekmingai sulaukia savo senesnių sukaktuvių! Ir lai gyvuoją Susivienijimas Lietuvių Amerikoje per amžius! O Susivienijimas, tai tikras draugų daugybės nelaimės pakliuvusių brolių ir seserų lietuvių.

Korespondentas.

Racine, Wis.

SLA 100 kuopos susirinkimas

SLA 100 kuopos mėnesinis susirinkimas bus gegužio 7 dieną, Union Hall, 2 val. po pietų. Gerbiamieji SLA 100 kuopos nariai ir narės, šitas susirinkimas bus labai svarbus, todėl prašau skaitlingai atsilankyti.

Tuoį pat prasidės vasaros sezonas, kitos kuopos bei draugijos rengiasi prie veikimo, ir mes taipgi neturime pasilikti paskutiniai. Turėsime aptarti, kaip tinkamai veikti, kad būtų naudos iš to veikimo. Turėsime išrinkti komitetą ir pagaminti pagrindą veikimui. Vsi veikdami, mes galėsime atlikti didelius darbus ir turėsime naudą.

Ateikite į susirinkimą ir už-

simokėkite duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi atsiveskite naujų kandidatų prisirašymui prie SLA 10 kuopos.

Antanas Pakšys,
SLA 100 kp. sekr.

Pittsburgh, Pa.

IS SLA 40 kuopos ekstra susirinkimo

Balandžio 2 d. įvykęs SLA 40 kuopos ekstra susirinkimas delei įsteigimo fondo nupirkimui gėlių mirusiems nariams nedavė jokių pasekmių. Dalis narių visomet apgailestauja, kad mirus SLA 40 kuopos nariams nebuna gėlių kaip pagerbimo nuo SLA kuopos. Ir ištikrųjų mirusių gyvieji tegali pagerbti tiksliai gėlėmis, pažymint kam ir nuo ko. Tat būtų vienas pavyzdgingiausių, dailiausių ir geriausių pagerbimų mirusių jei galėtumėm prie jo karsto padėti vainiką su užrašu nuo SLA 40 kuopos, kaip ženkla, kad velionis ar velionė buvo nariu pasauly didžiausios ir garbingiausios lietuvių organizacijos.

Bet pagal dabartinį kuopos išdą mes to negalime padaryti, kadir geriausių norus turėdami, nes mes mokame tik tai po 5 centus kuopos reikams ir tas kaip tikslai apmoka kuopos išlaidas.

Kadangi dabartinius sunkius laikus veik visi 40 kuopos nariai jaučia ir visiems sunku užsimokėti reguliaries mokesčius, todėl įsteigimas naujo fondo ir liko didžiama balsų atmetas. Bet po susirinkimo keletas narių pareiškė, kad šis klausimas nėra miręs ir jie bandys metiniame susirinkime jį atgaivinti. Ir ištikrųjų įvykęs susirinkimas per greit apsidirbo su tuo reikalu, kuriam buvo šauktas. Tikslai vienas narys paaiškino, kad sunkūs laikai ir kad nariams sunku mokesčius apsimokėti, o kuomet busime apkrauti dar ekstra mokesčiais ir įvairius fondus, tai ką tada darysime? To ir užteko. Nereikėjo tartis nei diskusuoti kiek reikėtų į tokį fondą mokėti nei kada. Iš dalies gal kaltė buvo ir parėsimė sumanytojų, nes niekas nepateikė planų kiek ir kaip kada reikėtų mokėti. Todėl balsuojant didžiama balsų fondo steigimas atmetas.

Kadangi daugelis narių tuo

nepasitenkinę ir mano tą klausimą atgaivinti, tai šiuo aš pareikšiu savo nuomonę. Reikia tiksliai gerų norų ir aiškaus susipratimo, o 150 narių vienam mirusiam nupirkti gėlių už \$5, \$10 ar \$15 visai lengva ir galima. Norint turėti tokiame tikslui gatavų pinigų, reikėtų išanksto sumokėti kiekvienam nariui, nedaugiau kaip 25 centus į metus ir galėtume kiekvienam mirusiam nariui nupirkti už \$10 ar \$15 gėlių. Tokias skaitlines paduodu išskaičiavus praėitų 5 metų kuopos narių, skaičiaus mirtinumo nuošimtį.

Bet gal būtų praktiškausia ir lengviausia sumokėti višiemis nariams tada, kai narys miršta. Tiksliai turėtų būti tartas už kokią sumą pirkti gėles ir pagal narių skaičių kiek vienas narys po lygią sumą sumokėtų.

Pavyzdžiui 150 narių (apie tiek dabar yra) sumokėdami po 10 cent. nupirktų mirusiam nariui už \$15 gėlių. Sumokėdami po 5 centus nupirktų už \$7.50 ir tt.

Aš iš savo pusės labai apgailestauju, kad toks svarbus klausimas nebuvo gerai išaiškintas ir todėl liko atmetas. Jei mes esame SLA nariais, tai didžiulioj todėl, kad įvertiname ir gerbiame šios organizacijos tikslus, todėl negali mums būti vertingesnis pagerbimo mirusiems savo broliams ir sesutėms kaip padėti ženkla gėlių pavydale prie karsto SLA nario-rės kaip ženkla narystės.

V. J. Količienė.

Neponset, Mass.

Naujos kuopos krikštynos

SLA 176 kp. kovo 10 d. turėjo susirinkimą pas vieną narį ir išrinko valdybą: pirmininkas A. Čižauskas, vice pirm. W. Amsie, finansų sekr. S. Sarafinas, Jr., protokolų sekr. J. Martin, iždin. K. Rutkauskas, iždo globėjai K. Kučinskis ir Vasiliauskas, korespondentas ir organizatorius J. Martin.

Antras susirinkimas pas kitą narį buvo kovo 31 d. ir nutarė mėnesinius susirinkimus laikyti Sandaros kambaryse kas antrą antradienį mėnesio. Nutarta rengti pirmą bankietą kaip naujos kuopos krikštynas ir buvo

klausimas apie finansus, tai mūsų pirmininkas, A. Čižauskas, kaip pirmos klesos bučeris, tuojau paaukojo hamę, o Sarafinas, Sr., ir J. Martin, kaip geri kontraktoriai, ir A. Vasiliauskas paaukojo po penkinę. Namų agentas, W. Amsie, ir K. Rutkauskas, paaukojo geros degtinės del drąsos. Kiti nariai žadėjo savo dalį atlikti vėliau.

Komitetas del bankieto išrinktas sekantis: pp. Sarafinas, Johnson, Pirminas, Čižauskas ir Martin. Joms palikta bankieto surengimas.

Balandžio 11 d. kuopos susirinkimas įvyko naujoj vietoj, kur ir visus susirinkimus nuo šios dienos laikysim, tai yra Sandaros Svetainėj. Šiame susirinkime išrinkom kuopos daktarą kvotėją Dr. W. J. Duserick, kurio adresas yra 528 Broadway, So. Boston, Mass.

Joseph Martin,
SLA 176 kp. koresp.

Wilkes Barre, Pa.

IS SLA 35 kuopos veikimo

SLA 35 kuopa rengia balių, kuris įvyks gegužio 6 d., Lietuvių tautiškos parapijos salėj, 202 Parrish St., Wilkes Barre, Pa. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga tik 25c. Bus geras orkestras, kuris gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Ne pamirškite gerbiamieji kuopos nariai ir visi Wilkes Barre apilinkės lietuviai atsilankyti į šį kuopos parengimą. Jame galėsime visi linksmi laiką praleisti.

V. Botyrius.

Mahanoy City, Pa.

SLA 211 kuopos darbuotė

Per eilę metų SLA 211 kuopa yra pasižymėjusi gražiais parengimais. Balandžio 30 d. ši kuopa ir vėl rengia pramogą "vestuves". Ir niekas negali abejoti apie gražumą ir jaukumą sekancio parengimo. Vestuvėse, kaip žinote, buna valgių ir gėrimų. Tai čia irgi nebus išimtis. Jau dabar gspadinės rupinasi, kad kosknesnius valgius pagaminti. Muzikantai jau pasamdyti ir kiekvienas jų apžiūri instrumentus. Kapelija yra didelė, gerai išsilavinusi ir sakoma gros amerikoniškus ir lietuviškus šokius, kad seni ir jauni pataikytų šokti.

Bus proga išsigerti skanaus, putojančio šalto alaus ir kitų gėrimų. O pavalgius ir išsigėrus bus galima šokti ir visa tai kainuos tiksliai vieną dolerį. Paprastai lietuvių vestuvėse buna taip vadinamos dovanos, bet čia to nebus. Vietoj jaunavedžių apdovanoti, šių "vestuvių" dalyviai bus apdovanoti Dėdės Samo pinigais: už 10 centų bus galima gauti \$5.00, \$3.00 ir tt.

Būtų gerai, kad bilietus publika pasirūpintų išanksto, kas duotų progos komisijai dalykus tinkamiau sutvarkyti. Bet jei rastųsi tokių, kuriems išanksto bilietus įsigyti nėra patogų, tai galės juos gauti pas duris svetainėje tą patį vakarą.

Kasgi į tą balių ar "vestuves" eis? Visi eis. Pirmiausiai eis visi SLA 211 kuopos nariai, visi geros valios Mahanoy City lietuviai, atvažiuos ir susirinkis labai didelis būrys SLA narių iš apilinkės miestų bei miestelių.

Kiek SLA 211 kuopa turėjo įvairių parengimų, visi buvo gražūs ir kas tik turėjo laimės juose lankytis, tai kiekvienas jais gėrėjosi. Turėdami tokį platų patyrimą, mes drystame tikrinti, kad šis parengimas irgi bus jaukus ir tūlais atžvilgiais bus net gražesnis, nes yra įnešama kas tai naujo, gražaus, malonaus

ir juokingo. Užtat apsimokės tokiam gražiam parengime apsilankyti ir tik tie galės, kurie nepanorės ar neturės laimės jame dalyvauti.

Jau laikas rengtis į tą parengimą, kuris, kaip viršų pasakyta, įvyks balandžio 30 dieną, p. Norkevičienės svetainėje, W. Mahanoy St., Mahanoy City, Pa. Pradžia 7:30 val. vakare. Rengimo komisija visus ir visas nuosirdžiai kviečia dalyvauti.

Korespondentas.

Brooklyn, N. Y.

J. Tysliava skaitys paskaitą 38 kuopoj

Gegužio 4 dieną SLA 38 kuopa turės savo mėnesinį susirinkimą Piličių Kluobe paprastu laiku vakare. Atlikus kuopos einamuosius reikalus, poetas Juozas Tysliava pasakaitys susirinkimams paskaitą apie lietuvių kultūrinius darbus. Nėra abejonės visiems bus indomu ką jis pasakys. Visi nariai todėl yra prašomi butinai atvykti į šį susirinkimą.

SLA 38 kuopa ketina toliau vykinti savo nusistatymą savo susirinkimus pajvairinti, duodant nariams kultūrinių pramogų ir malonumų.

Koresp.

Detroit, Mich.

Atyda SLA 352 kuopos nariams

SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas perkeltas vasaros laikui rytai. Taigi sekantis susirinkimas bus gegužio 7 d., 9 valandą rytė, Lietuvių svetainėje, prie 25-tos ir Vernor Hy. Visi SLA 352 kuopos nariai dalyvaukite susirinkime.

Šiame susirinkime mūsų organizatoriai priduos daug naujų aplikacijų. Apart to dar bus priėmimas SLA 21 kuopos. Vadinasi, bus svarbių reikalų.

SLA 352 kuopos piknikas įvyks gegužio 21 d., Birutės darže.

M. J. Kemešienė.

Ansonia, Conn.

Bus įspudinga vakarienė

SLA 66 kuopos išrinkta komisija surengti vakarienę įvedinimui naujų narių balandžio 22 d. turėjo ponios M. Daunienės namuose posėdį, kur komisijos pasidalino darbais ir pas visus matės pasiūlymus dirbti, kad pramoga būtų koįspudingiausia. Taipgi J. Radzevičius pranešė, kad turi laisšką nuo Tėvynės redaktoriaus Kl. Jurgelionio, kuris pasizada atvykti ir su tam tikrom ceremonijom įvedins naujus narius. Tai bus naujas dalykas Ansonijos ir apilinkės lietuviams pamatyti. Prie to, J. Bujanaukas, Jr., lavina nekuriuos liet. kalbos mokyklėlės mokinius, kurie išpildys trumpą programėlį, o po tam bus linksmi šokiai.

Tas viskas bus gegužio 14 d., Lietuvių parapijos salėj, Ansonia, Conn. Pradžia 6 val. vakare. Įžanga ypatai tik 75 centai. Tik į šokius 25 centai.

Širdingai esate kviečiami vietos ir apilinkės lietuvių skaitlingai atsilankyti. Kurie manot dalyvauti vakarienėj, malonėkite tikėtus įsig

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

KETURI Tėvynės numeriai išėjo mažai — tik keturių puslapių. Tai buvo iš tos priežasties, kad Centro namas ir sykiu spaustuvė remontuojama. Del Tėvynės mažumo ir Redakcijos Krepšiu nebuvo vietos. Bet remonto didysis jomarkas jau praėjo. Jau visur mažiau dulkių ir lužesių. Spaustuvė jau veik pilnai veikla. Dabar Tėvynė vėl eis aštuonių puslapių ir joje visuomet rasite Redakcijos Krepšį. — Per tas keturias savaites nemaža kas atsitiko, nes laikas bėgo kaip pasaka. Pirmą keturių savaitę dar buvo šalta, o dabar jau šilta — pavasaris. Žolė jau žaliuoja, medžiai žydi. Gamta puošiasi. Tuojau bus gražu ir gera. Taigi, atsisitok pavasarį, o su pavasariu ritosi ir mūsų brolių ir seserų organizatorių darbai. Jie įsiekio naujų narių ir jų suradimo nemaža. Tas didokas norinčių į SLA įsirašyti brolių ir seserų vardų skaičius telpa šiame krepšyje, kitoje vietoje. Bet kai šitai skaitysite — Pažangos Vajaus jau bus pasibaigęs ir gegužio mėnesio pabaigoje galėsime paskelbti vajaus pasekas. Manome, kad tos pasekos bus neblogos — gal busime gavę nemažiau 1,000 naujų narių. Tai atoks skaičius, kokio tikėjimės, bet tai ir nemažas skaičius. Didžiausias gi šio vajaus pasisekimas, tai praktiškas pasimokinimas, kaip ateity naujų narių įsiekoti, kaip geriau mūsų brolius ir seseris į SLA įprašyti. Tuo pasimokinimu mes galėsime pasinaudoti sekančiam vajuje, kurį pradėsime ši rudenį.

Pavasaris — šaunusis metų sezonas. Tame sezone bus pasipuošęs, mūsų Centras, ir mes, pasitartavoje pavasario prakilniaja dvasia, nesustosime dirbę. Šį pavasarį mūsų darbai bus kur kas gyvesni, negu bent kurį praėjusį pavasarį.

MUSŲ Susivienijimas Klaipėdos pabėgėliams paukojo \$300. Tai didžiausia suma kurią bent kokia kita organizacija tam tikslui paukojo. Tai gražus mūsų organizacijos pasirodymas. Dabar eik pasirodyti SLA apskrįčiams kuopoms ir pavieniams nariams. Todel paukokime kiel kas galime. Pašalpa nacių nusikriaustiems klaipėdiečiams dabar labai reikalinga. Mes atukokime, o tegul klaipėdiečiai pajunta Amerikos lietuvių, ypač SLA narių, labda ringą ranką. Tegul jie žino kad užjuri jų gyveną broliai ir seserys yra duosnus ir širdingi.

KURI kuopa veikia juda, kuri nieko neveikia, bet mažosios lietuvių kolonijos, New Kensington, Pa., 192 kuopa visuomet susiranda ką veikti. Ji tai vienokią, tai kitokią pramogę savo ar savo narių naudai surengia. Ji vienu ar kitu būdu mūsų organizaciją moka tarp tenaitinių lietuvių pagarsinti. Garbė jai už tai! Garbė jos darbuotojams ir darbuotojoms! O dabar ši kuopa sujūdusi rengimu SLA 3 apskrįčio suvažiavimo ir delegatų bei svečių priėmimui vakarienės gegužio 21 dieną. Kuopa kviečia suvažiavime ir vakarienėje dalyvauti visus eilinius narius ir bendrai lietuvių. Ji kviečia taipgi ir Pildomosios Tarybos narius sekamai: „Jei kuriems laikas leidžia — atvykite, nes mes norime iš jus išgirsti žodį-kita apie mūsų brangią organizaciją“.

NESENAI į SLA 135 kp. Philadelphia, Pa., įsirašė senas lietuviškų darbų veteranas, brolis Zigmąs Jankauskas.

Nors jis jau senai turėjo būti mūsų organizacijoje, bet ir dabar geriau, negu niekad. Jam prisirašius, SLA 135 kuopa ir Susivienijimas turės praktišką organizatorių, kuris su apdrauda yra plačiai susipažinęs.

KAI kurie kuopų organizatoriai jau susirupinę apie surengimą balių naujai priimtus narius pagerbti. Tie balių bus rengiami rudenio. Ir kiekviena kuopa neturėtų praleisti progos naujų narių priėmimo balius surengti. Juk tai mūsų Pažangos Vajaus triumfo balių! Tai pagerbimas ir širdingas rankos ištiesimas tiems broliams ir seserims, kurie prie Susivienijimo laike Pažangos Vajaus prisirašė. Tie balių turi būti įspūdingi naujiems nariams ir tiems lietuviams, kurie prie SLA dar nepriklauso.

PAZANGOS Vajus pasibaigęs be didžio 29 dieną, 12 val. nakčia. Bet organizatoriai prirašytus narius dar galės perstatyti gegužio mėnesio susirinkimuose. To mėnesio susirinkimuose perstatyti nariai bus kredituojami Pažangos Vajaus nariais ir už juos organizatoriai gaus jiems priklausomą atlyginimą.

SAULĖ linksmi šviečia, gamta atbudo. Ir tai vilioja miestiečių į užmiestį. Į ten, kur ramu, tyras oras ir gera. Ir žmonės įsiekio progą tomis geribėmis pasinaudoti, tyru oru pakvėpuoti. Geriausia gi į užmiestį išvykti tuomet, kai SLA kuopos ar apskrįčiai rengia išvažiavimą ar pikniką. Daug mūsų kuopų ir apskrįčių jau rengiasi už miestų pramogas turėti. O jei kas dar nesirėngė — pasiskubinkite, nes laikas nelaukia.

PHILADELPHIOJE nesenai susiorganizavo SLA jaunųjų kuopa. Šią kuopą vietiniai SLA veikėjai vadina Susivienijimo pažiba. Ir išties, tai pažiba, nes ji ją susispietė išsimokslinę ir apsišvietę lietuvių jaunuoliai. Pasitikime, kad ši kuopa augs ir bujos, nes Philadelphiaje jaunimo yra daug.

DAUG straipsnių, protokolų ir kitų raštų negalėjome Tėvynėje sutalpinti del to, kad net keturis numerius išleido ne tik keturių puslapių. Dabar Tėvynė vėl einant aštuonių puslapių dar nepavėlavę raštai ras vietos savo skyriuose.

Per praeitas tris savaites šie broliai ir seserys pareiškė noro prie mūsų Susivienijimo prisirašyti:

1. Edwardsville, Pa., 1 kp. — Aldona C. Burdulis; Pittston, Pa., 7 kp. — Raymond Sabansky; Waterbury, Conn., 11 kp. — Dorothy Pareila; Minersville, Pa., 13 kp. — Antanas Matalonas, Walter Adamavage; Cleveland, Ohio, 14 kp. — Sophia Palilunienė; Harrisburg, Ill., 16 kp. — Juozas Bagdonas, Marie Leskienė; Scranton, Pa., 30 kp. — Aleksas Juravičius; Chicago, Ill., 36 kp. — Antanas Phillips; Pittsburgh, Pa., 40 kp. — Branislava Martinonytė, Joseph A. Yakubinas, Bronislavas Jakenta; Ansonia, Conn., 66 kp. — Ona Danilienė, John Mankauskas, John Masilunas; Los Angeles, Cal., 75 kp. — Pete Anrose; Pittsburgh, Pa., 86 kp. —

- Martha Miller, Mary Kizis, Helen A. Kress; Paterson, N. J., 101 kp. — Marijona Gicevičienė, Juozas Remeikis; Chicago, Ill., 122 kp. — Klemensas Martinaitis; Pittsburgh, Pa., 104 kp. — William H. Evans; Hartford, Conn., 124 kp. — Joseph Bernat, Adolph Phillips; Philadelphia, Pa. 135 kp. — Adomas Doras, John Mankiewicz, Vladas Tvaranavičius; Akron, Ohio, 198 kp. — James Lawrence; Detroit, Mich., 200 kp. — Anna Stepul, Malvina Stepul, Ann Stepul; Mahanoy City, Pa., 211 kp. — Rožė Kriteikienė, Susan A. Wizar, Petronė Truskowski, Mary Shelakes, William Shelakes; St. Louis, Mo., 214 kp. — John A. Ratushinsky, Helen Oaks; Chicago, Ill., 226 kp. — Bernice L. Austis; Newark, N. J., 245 kp. — Joseph Ribinskas; Leechburg, Pa., 277 kp. — Pranas Jodvalkis; Rumford, Me., 299 kp. — Violet Drakus, Eva Tutlienė, Kazimieras Tutlis; Cicero, Ill., 301 kp. — Adolfas Swakoski, John F. Sherman; Buffalo, N. Y., 304 kp. — Stanley G. Mockaitis; Lowell, Mass., 319 kp. — Charles J. Bendzen; Dorchester, Mass., 330 kp. — Stella Auskelis; Detroit, Mich., 352 kp. — Eugenia Molis, Mary C. Hill, Leon A. Cybul, Bernard P. Cybul, John Nikant, Katrina H. Wikisienė, Marcelė Gurauskienė; Pittsburgh, Pa., 353 kp. — Kostantas Pukass;

2. Lewiston, Me., 31 kp. — L. Sabaluskas, J. Sabaluskas, A. Baltrušaitis; Lawrence, Mass., 41 kp. — J. Brazauskas, A. Bagdonas, J. Zinkus; Lorain, Ohio, 62 kp. — E. Puskas, J. Laučiūnaitė, A. Buckley, J. Zukowski, M. Bylica, F. Dzambik, W. Laukaitis; Baltimore, Md., 64 kp. — A. Lucas; Lee Park, Pa., 68 kp. — N. Mačinskienė; Dayton, Ohio, 105 kp. — V. Yuskevich; Wilkes Barre, Pa., 115 kp. — J. Kriznauskas, J. Tunitaitis, E. Jurksaitienė; Melrose Park, Ill., 125 kp. — A. Skodzis; Chicago, Ill., 134 kp. — E. Mockienė, N. Wasil; Benton, Ill., 156 kp. — M. Barnes; Springfield, Ill., 158 kp. — J. Skirmont, D. Laukaitis; New Kensington, Pa., 192 kp. — M. Stoniūtė, P. Carroll; Chicago, Ill., 217 kp. — S. Bacevičius, F. Sprikavičius; Chicago, Ill., 226 kp. — K. Spetala, L. Karpienė, K. Kancus, A. Mittskus; Thomas, W. Va., 232 kp. — J. Prishmont;

- Toronto, Canada, 236 kp. — J. Sams; Chicago, Ill., 260 kp. — N. Motz, A. Stankus; Brooklyn, N. Y., 287 kp. — M. Marsh, P. Marsh, H. Kubilienė; Easton, Pa., 342 kp. — A. Kazimieras, K. Gedvilas, E. Martin, J. Johnson, E. Katinas, S. Stonis, J. Katinis, M. Miskiniene; Detroit, Mich., 352 kp. — A. Smulkstienė, J. Molis, R. Missell, A. Pesis, C. Casper, J. Simkus, P. Laurynaitis; Export, Pa., 358 kp. — F. Jackson, M. Matusis, A. Butėnas, J. Kaskin, R. Arnesienė, J. Rukas, M. Jackson, M. Matušis, M. Gražulis, S. Shimkunas; Rumford, Me., 299 kp. — D. Draškienė, V. Geštautas, A. Geštautienė;

3. Meriden, Conn., 8 kp. — Albin Arthur Tomkus, Alphonse F. Stakonis, Joseph J. Tomkus; Cleveland, Ohio, 14 kp. — Algird J. Blaskевич, Frances Fogaras, Petras Komaras, Anna H. Komaras; Glen Lyon, Pa., 24 kp. — Peter Matkiewicz; Lewiston, Me., 31 kp. — Josephine Plekiewicz; Wilkes Barre, Pa., 35 kp. — Estelle Yokimaitis; Brooklyn, N. Y., 38 kp. — Mikolas Kraft, Anthony Andrews, Walter Galinauskas, Vincas Geronaitis; Pittsburgh, Pa., 40 kp. — Jonas Bugailiškis, Rozalija Virbickienė; So. Boston, Mass., 43 kp. — Motiejus Alukonis; Worcester, Mass., 57 kp. — Juzė Alubavičienė, Jonas Katinas, Mikolas Kankas, Anthony Shilale; Grand Rapids, Mich., 60 kp. — Joseph Peters; Chicago, Ill., 63 kp. — Mary Sekonis; Rockford, Ill., 77 kp. — Veronika Yuskiene, Kazimieras Yanuska, Marija Daugirdienė; Chicago, Ill., 109 kp. — John Pakel; Chicago, Ill., 134 kp. — Ann Jacobs, Eleanor Kalnes, Antanina Budrienė, Ona Mažekienė; Chicago, Ill., 139 kp. — Caroline Norbot, Kazimieras Gaudutis, Aldona Narbutas; Du Bois, Pa., 153 kp. — Marcella Nelson, Vincas Ivoška; Mt. Greenwood, Ill., 178 kp. — Peter Budris, Jr., Mariona Langvinas, Stanislovas Langvinas; Zeigler, Ill., 179 kp. — Bronė Vainauskaitė, Albina Vainauskaitė; Herrin, Ill., 181 kp. — Victor Poliske; Pittsburgh, Pa., 195 kp. — Veronika Wengrienė; Detroit, Mich., 200 kp. — Peter Masiokas, Bernice Tautinis; Sebastopol, Pa., 203 kp. — Alex Jeysechune, Peter Mažiesius, Joseph Barnowsky;

- Chicago, Ill., 208 kp. — Kazimiera June Fitch; Chicago, Ill., 217 kp. — Pranas Shimkus, Jadwiga Shimkus; Chicago, Ill., 226 kp. — Petronė Marks; Herkimer, N. Y., 233 kp. — Veronika Rakuzia; Chicago, Ill., 260 kp. — Povilas Shimkus; Linden, N. J., 285 kp. — Frank Venskus, Paul Bartusiewicz; Rumford, Me., 299 kp. — Constantine J. Stelmuke, Stella Kaurbitė; Buffalo, N. Y., 304 kp. — Adeline Voit, M. Petronis, Mary A. Olson; West Frankfort, Ill. 311 kp. — Constance Shuginis; Dorchester, Mass., 330 kp. — John V. Auskelis, Ignas Lusis; Chicago, Ill., 366 kp. — Amelia S. Lukas; Philadelphia, Pa., 370 kp. — Walter Sidabras, Sophia Twaron, Lucy Birzis, Genevieve I. Zawadskis, Ellen Slivyns, Frances Ausevich, Joseph Jurciukonis, Anthony B. Roman, Enoch G. Klimas, Jr., Charles J. Roman, Felix P. Sugent; Cambridge, Mass., 371 kp. — Lucia Marcelonis.

Kuopų Susirinkimai

NANTICOKE, PA. — SLA 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 7 d., 1:30 val. po pietų, svetainėje 619 S. Market St. Nepamirškite visi draugai atsilankyti, nes yra svarbių dalykų aptarimui. Užsimokėkite savo mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 12 kuopos. B. Kvedaravičius, sekr.

GREENFIELD, MASS. — SLA 297 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės mėnesio 14 dieną, 2 val. po pietų, Knights of Columbus salėje. Bus svarbus susirinkimas, todėl prašau visus draugus dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 297 kuopos. Siemet mūsų kuopa mini 20 metų gyvavimo sukaktuvę, todėl surengta ta proga pasinaudoti ir prirašyti nors 20 narių. Dar kartą svečiu visus draugus, brolius ir sesutes dalyvauti susirinkime. A. Dėdinas, sekr.

BALTIMORE, MD. — SLA 64 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 5 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, Hollis ir Parkin Sts. Malonėkite visi nariai ateiti ir užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 64 kuopos. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Ona Lukas, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 7 d., 1:30 val. po pietų, po numeriu 325 E. Market Street. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesinius mokesčius. Taipgi turime ir kitų mūsų organizacijos reikalų aptarimų. J. Stanislovaitis, sekr.

SHELANDOAH, PA. — SLA 303 kuopos susirinkimas bus laikomas naujoji vietoje, tai yra Semenio name, 13 E. Centre St., 1 valandą po pietų. Meldži visus narius ateiti ir užsimokėti savo duokles. Ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti prie SLA 303 kuopos. Juzefa Paulavičienė, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 13 d., 7 valandą vakare, pr. prastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles. Turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. L. Petkevičius, sekr.

ANSONIA, CONN. — SLA 66 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 6 d., 2 valandą po pietų, Lietuvių bažnytinėje svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 66 kuopos. J. Radzevičius, sekr.

MT. GREENWOOD, ILL. — S. L. A. 178 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 7 d., 1 val. po pietų, Artimo svetainėje, 3260 W. 111-th St. Kviečiami visi nariai prisibiti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Kuopos išvažiavimas gegužinė įvyks birželio 11 d., Ryans Woods, prie 78-th ir Western Aves. Bus koncertas, dovanos ir kiti įvairumai. B. Valantinas, koresp.

NEW BRITAIN, CONN. — SLA 34 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 11 d., 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. Visi kuopos nariai malonėkite atsilankyti skaitlingai, nes yra būgančių reikalų aptarimui. Taipgi užsimokėkite mėnesines duokles, ypač tie, kurie suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 34 kuopos. Petras P. Filipauskas, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA 217 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 7 d., 2 val. po pietų, Margučio svetainėje, 6812 So. Western Ave. Po susirinkimui bus vaizės su muzika pagerbimui naujų narių, kurie prisirašė laike Pažangos Vajaus. Visiems šios kuopos nariams bus viskas veltui, bet svečiams

reikės mokėti 50c. Kviečiame visus atsilankyti susirinkimui, tai nutarsime kada laikysime susirinkimus vasaros metu ir draugiškai užbaigsime žiemos sezoną.

Vaisių Komisija ir Valdyba.

SHELANDOAH, PA. — SLA 23 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 7 d., 2 val. po pietų, Eogens svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti, nes yra svarbus susirinkimas, kuriame turi dalyvauti kiekvienas narys ir narė. Taipgi nepamirškite užsimokėti mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažystamus prirašyti prie SLA 23 kuopos. J. K. Urbanas, sekr.

ALBUQUERQUE, PA. SLA 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 14 d., 1 val. po pietų, pas draugus Kavaliauskus, 390 Todd St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimų. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 247 kuopos. J. Plekaitis, sekr.

ŠTAI JUMS PROGA

„Naujoji Gadyne“ — Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiama populerus savaitraštis „Naujoji Gadyne“. Dabar nutarta leisti du kartus į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskelbia vajų ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų. „NAUJOSIOS GADYNĖS“ reguliariai kainą 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kartus savaitinio laikraščio, naujumi skaitytojams tų kainą ant pusės nukertama — už vieną dolerį metams. VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį — pirmas tos rusies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITĖS tuo mūsų pasiulymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti „Naująją Gadyne“ už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIESINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiulymą atšaukti, kaip greitai ji matus reikalą tatau daryti.

RASYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį — jus gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

SENIASIAUS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

VIENYBĖ

SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA. VIENYBĖ skaitydami, greičiausiai ir kasdien sutinsite svarbiausius įvykius po visą pasaulį. VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, keltą aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslo ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu. VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba ir Moterų Pasaulį. VIENYBĖS dienraštis metams siunčijamas už \$5.00. Metinę prenumeratą išysk sumokėję dienraščio eilėnį gauti dovaną — gerų knygų. VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.

VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų. VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuvę. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas konferencijoms knygas ir blankus, tikėtus, skelbimus, orderių knygutes ir atsakomąjį atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Paruošia laivakortes visų keliaavimo linijų geriausių ir greičiausių laivų. Klaipėdą ir kitus uostus. Išrupina dokumentus ir išrengia kelius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Darys nurašus ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigų ir kitus siuntinius.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Šimtai Kontestantų

VISOSE LIETUVIŲ KOLONIJOSE UZRASINĖS

NAUJIENAS

25 Metų Jubiliejinis

KONTESTAS

PRASIDĖJO SAUSIO 2, 1939.

PAREMKIT SAVO Miesto KONTESTANTĄ ARBA UZSIKRAŠYKIT TIESIOG PER

„NAUJIENAS“

1739 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Metams Suv. Valstijoje \$5.00
Prisiųsim Susipažinimo kopiją NEMOKAMAI.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

So. Boston, Mass.

Naujosios Anglijos radio jubilėjus

Balandžio 23 d. Bostono Lietuvių Radio Korporacija, vadovaujant Steponui Minkui ir jo žmonai Valentina, šventė savo penkių metų radio jubilėjų.

Sie du čia gimiai jaunuoliai yra tikri kultūros skleidėjai, nepuilestanciai dirbo, vargo, drūg energijos ir spėkų pridėdami jau per 5 metus. Bet šiandien jau galima pasakyti, kad jie istoriškai pasižymėjo radio srityje ir suvaidino nepaprastai žymią ir svarbią rolę lietuvių išeivijoje. Budami pirmaieji kūrėjai radio valandos Bostone, jie nugalėjo daugelį kliūčių, nesmagumų ir nesupratimų. Tačiau, nepaisydami jokių politinių, religinių ar visuomeninių frakcijų, jie išlaikė bešališką liniją ir išugdė lietuvių ir vienybę.

Jų energiją ir pasišventimą atjautė Bostono ir apylinkės lietuvių, ir sekmadienį, balandžio 23 d. susirinko į erdvia lietuvių salę pasiklausyti gražaus koncerto ir pasidalinti mintimis su savo kultūros skleidėjais. Parengime įžanginę kalbą pasakė adv. Zuzana Šaliniene, nušviesdama pp. Minkų nuveiktus darbus meno srityje. Programą pildė Aleksandras Vasiliauskas iš Brooklyno, kuris paliko bostoniečiams nepamirštinį atminčių: smuikininkas Longin Buinis, Jr. iš Cambridge, Mass.; Valentina Minkienė, pianistė ir akompanistė; "Šešios Birutės" merginų ansamblis; smuikų kvartetas ir armonikų kvartetas.

Visi dalyviai savo užduotis atliko puikiai ir atsilankiusiems buvo malonu pasiklausyti turiningų, gražių lietuvių kūrinių pildomų mūsų čia augusio jaunimo.

Radio vedėjams pp. Minkams tenka daug garbės už jų talentą, nenulstančią įiegą ir pasišventimą.

Linki pp. Minkams daug laimės ir pasisekimo ateityje dirbti kultūros labui ir lietuvių garbei. Tegyvuoja Steponas ir Valentina Minkai ir jų radio programos!

Violeta Tamkiūtė.

St. Louis, Mo.

Protestas dėl Klaipėdos užgrobumo

Atstovai nuo devynių šio miesto draugijų, būtent: SLA 214 kuopos W. Domash, J. Valcekauskas ir M. Gorski; SLRKA F. Simokaitis ir J. Bartnikaitis; LDS 120 ir 39 kuopų E. Nemčiauskienė, O. Ratusinskienė, J. Grigaitis ir J. Baltrušaitis; Sv. Juozapo D-tės, A. Simanavičius ir V. Klutinis; Sv. Kazimiero Draugijos L. Čepaitis ir P. Zdačinskas; Baltos Rožės Klubo C. Cibark ir A. Nemčiauskas; Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo J. Ratusinskis, J. Vilkus ir J. Dukauskas; Moterų Draugystės P. Raškevičienė, U. Klutiniene ir O. Kundulienė — susirinkę rimtai apsvaistė Klaipėdos netekimo įvykį, vienbalsiai nutarė parašyti protestą prieš žvėrišką Hitlerio pasielgimą. Protesto rezoliucijai parašyti vienbalsiai išrinkti Dr. J. Vizgird ir Walter Domash.

Zemiaus telpantią rezoliuciją, meldžiam visų lietuviškų laikraščių perspausdinti.

Hon. Cordell Hull Secretary of State Washington, D. C.

Honorable Sir:

At a recent gathering of a group of citizens of Lithu-

anian origin we were chosen and authorized to express their sentiment and to tender their unanimous protest to our Government concerning the recent violation of Lithuanian integrity and independence. We emphatically protest Germany's wilful contempt for the sanctity of international treaties affecting Lithuania; abrogation of the Klaipėda-Memel convention of 1924; and seizure of Lithuanian territory containing its only adequate access to maritime commerce. In view of the fact that this territorial acquisition was effected by intimidation, if not actual threat of armed force, we condemn such action as a wanton and wilful violation of the right of territorial integrity and national independence of a peaceful nation.

We sincerely appeal to the Government of the United States to deny recognition to the seizure of the Klaipėda-Memel territory, and to render all possible assistance to the Lithuanian Republic to protect its integrity and independence.

Respectfully yours,
Lithuanian Associations
of St. Louis

Per:
Dr. Joseph J. Vizgird
Walter Domash
Resolution Committee.

Brooklyn, N. Y.

Penktas metinis koncertas

Gegužės 7 dieną įvyks penktas metinis muzikos mokytojos Bronės Salinautės mokyinių koncertas. Jis įvyks puošnioj Shubert salėje, kam-pas Broadway-Monroe-Howard gatvių, Brooklyne.

Apart mokinių, ims dalyvumą šios meniškos įeigos: Birutė Ramoškaitė, Hartfordo Simfonijos Orkestros solistė; Vytas Arnett-Sukackas, pirmasis smuikininkas Cornell Universiteto Orkestro; harmoningasis lietuvių ensamblis "Aidbalsiai"; dainų paršėjęs Newarko choras "Sietynas"; jaunuoliai ir jaunuolės mokiniai duos muzikos žmotų, kostiumuose šoks tautiškus šokus, dainuos ir tt.

Bilietus reikia įsigyti išanksto, nes prie durų nebūs pardudami. Gaunami Tėvynėje, Vienybėje ir pas visus mokinius.

Koncerto pradžia 5 val. po pietų; šokiai 8 val. vakare. Aš Busiu.

Aukos Lietuvos Fondui Generalio Konsulo pav. Nr. 2

Brooklynio septynios tautiškos organizacijos vasario 16 minėjime surinko ir atsiuntė per Vladą Pivorioną ir Joną Narvydą \$50.00

New Britain, N. Y. Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius per Joną Petkevičių 50.00

North Grafton, Mass. lietuvis nepanorėjęs savo pavardeš skelbti aukoją Apsigynimo Fondui 10.00

Newark, N. J. Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius per S. Gudą 47.60

Newark, N. J. lietuviai per S. Gudą 32.40

New York, N. Y. Lietuvos Generalio Konsulato New Yorkas personalas: Gen. Konsulas J. Budrys — 200 litų (\$33.80); At-tachė V. Stašinskas — 100 litų (\$16.90); At-tachė A. Simutis — 100 litų (\$16.90); Konsulato

tarnautojos — I. Staknytė \$2.00, O. Sekienė — \$2.00 ir B. Amgriezjutė — \$1.00, viso 72.00

Viso Lietuvos Fondui \$262.60

Aukos įvairiems tikslams Brooklyn, N. Y. Lietuvių Darbininkų Susivienijimas per sekretorių J. Siurbą Klaipėdos krašto pabėgėliams šelpti \$100.00

New Britain, Conn Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius per Joną Petkevičių 10.00

North Grafton, Mass. lietuvis nepanorėjęs savo pavardeš skelbti aukoją Vilniaus našlaičiams \$5.00 ir Šaulių Sąjungai \$6.00 11.00

Ann Arbor, Mich. Juozas Kripaitis Klaipėdos krašto pabėgėliams šelpti aukoją 5.00

Garden, Mass. aštuonių lietuviškų draugijų suruosto vasario 16 minėjimo pelnas per Antaną Glebaucį 28.00

Viso Lietuvos Fondui ir įvairiems tikslams \$416.60

Lietuviai dalyvaus Daily Mirror programe

New Yorko dienraštis Daily Mirror rengia Pasaulinėje Parodoje tarptautinį dainų ir šokių programą. Dalyvumą ims 29 tautų rinktinės grupės. Jų tarpe dalyvauja ir lietuviai: "Lyračių" šokių grupė, vadovaujama Stilonaitės-Antanavičienės, pašoks ištisą eilę lietuviškų-tautiškų šokių, o ansamblis "Lietuvos Daina", vadovaujama p-lės V. Tamkiutės, padainuos keletą lietuviškų dainų. Už geriausią pasižymėjimą tame programe Daily Mirror suteiks dovaną — sidabrinę taurę.

Parengimas įvyks gegužio 7 dieną, Court of Peace, Pasaulinėje Parodoje, Flushing, L. N. Y. Pradžia 12 val. ir tęsis iki 7 val. vakare. Rep.

Cleveland, Ohio

Iš Lietuvos Kultūrinio Darželio susirinkimo

Kovo 26 d. Lietuvių Svetainėje įvyko Lietuvių Kultūrinio Darželio mėnesinis susirinkimas, kurį vedė ir tvarkė pirm. adv. P. V. Česnulis. Raštininkui, Jurgiui Venslovui, nepribuvus, jo vietą užimti pirm. pakvietė vice pirm. Adelaidę Miliauskaitę.

Perskaičius ir priėmus protokolą iš praėjo susirinkimo, sekė įvairių komisijų raportai.

Finansinį raportą pateikė finansų raštininkė Marijona Miščiukienė, kurį patvirtino išdėdinti Vl. Šukienė. Praeitą mėnesį yra išmokėta apmokėjimui skolų \$225.00 ir išde-randasi \$63.00. Raportas priimtas.

Veikiančios komisijos raportą pateikė darželio pirm. adv. P. V. Česnulis, pranešdamas, kad trumpoje ateityje bus baigta laistymo sistema, kad galvukės del laistymo sistemos nupirks kaip dovaną darželiui Dr. Jonas T. Vitkus.

Toliau pirmininkas suteikė veikiančios komisijos rekomendaciją pagerbimui Metropolitan operos artistės Onos Kaskas ir Lietuvos operos artisto Kipro Petrausko, jiems apsilankius Clevelande, kad jie Kultūriniam Daržely pasodintų po medį. Rekomendaciją susirinkimas užgyrė. Šiuo

reikalu rūpintis paskirta li-kosi komisija pirm. adv. P. V. Česnulis, finansų rašt. Marijona Miščiukienė ir vice pirm. Adelaidę Miliauskaitę.

Apie rengto bazaro pilną nuodugnų raportą išdavė bazaro rengimo komisijos narys Juozapas Blaškevičius, pažymėdamas, kad gryo pelno darželiui liekasi \$70.12. Jo raportą patvirtino komisijos narė Marijona Miščiukienė. Susirinkimas raportą užgyrė.

Paskui sekė persaukimas vardų, kurie asmens suteikė aukas bazarui. Visiems už aukas pirmininkas nuoširdžiai padėkojo, taipgi išreiškė padėkos žodį komisijos nariams: Jurgiui Venslovui, Juozui Sadauskui ir Juozui Blaškevičiui ir bazaro darbuotojams ir darbuotojoms: Onai Mihelicienei, Marijonai Miščiukienei, K. Miliauskienei, A. Miliauskaitėi, K. Povilonienei, F. Vaičiūnienei, J. Salaševičienei, Povilui Selickui ir Juozui Gra-

žulevičiui ir kitiems, kurie vie-nokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio darbo.

Kortavimo vakarų rengimo komisija išdavė raportą, pažymėdamas, kad vienas vakaras buvo surengtas pp. Vilke-lių rezidencijoje su pasekmėmis, o antras parengimas atidėtas ant toliau. Susirinkimas pranešimą užgyrė rekomenduodamas komisijai.

J. Blaškevičius pranešė, kad Kultūrinio Darželio pik-nikas įvyks birželio 25 d. po-licmono farmoje. Pikniko ko-misija P. Komaras, K. Mi-liauskienė ir P. Janulevičius.

Šiame susirinkime apsilan-kė Aušros Vartų Moterų drau-gijos pirm. Marijona Pukelie-nė, kuri pasveikinus Kultūri-nio Darželio susirinkimą ir išreiškus dėkingumą už gra-žius nuveiktus darbus, suteikė savo draugijos narystės duoklę ir auką \$5.00.

P. G.—nė,
Liet. K. Darž. koresp.

Lietuvos skyrius Pasaulinėje Parodoje ir mūsų garbės reikalas

Lietuva nutarė dalyvauti New Yorko Pasaulinėj Parodoj, kurią lankys milijonai amerikiečių ir kitų kontinen-tų svečių. Jie čia ras gražų, skoningai įrengtą Lietuvos paviloną, iš kurio susipažins su mūsų tautos kultūra, pa-matys mūsų valstybės atsiektą pažangą visose gyvenimo srityse ir, pagaliau, patirs kokią didingą ir gražią mes turime praeitį.

Tam pasirodymui Lietuva stropiai ruošiasi. Pavilonas jau pastatytas. Kelios dešimtys didžiulių dežių eksponatų jau atvežta ir iškrauta. Jau antrą kartą čia atvyko iš Lietuvos architektas inž. Alg. Šalkauskas ir parodos vyriausia direktorė p-lė Avietėnaitė, kurie čia tvarko visus reika-lus.

Bet ar mes, Amerikos lie-tuviai, jausimės tinkamai iš-naudoję progą savo ir savo tautos vardui pakelti sieti-mųjų akys, jei pasitenkinsi-me tik pavilonu? Pavilonas kalbės daugiau už Lietuvos, o ne Amerikos lietuvių. Tad ar mes neturime susirupinti tuo, kaip mes toj parodoj pasiro-dysime?

Butinai — tai mūsų parei-gos ir garbės reikalas. Ir Pa-saulinės Parodos rengimo ko-mitetas, atsižvelgdamas į tai, kad Lietuva dalyvauja pa-rodoj, mums duoda gerą progą pasirodyti: labai patogiu me-tu, sekmadienį, rugsėjo 10 d., paskyrė Pasaulinės Parodos Lietuvių Dieną.

Lietuvių Dienos programai stipriai ruošiamasi. Joje pasi-žadėjo dalyvauti apie 70 lietu-vių chorų, su apie 3,000 dai-nininkų. Choral jau kuris lai-kas ruošia Lietuvių Dienai dainų programą; komp. J. Žilevičius tuo reikalu lanko atskirus choros ir prižiūri jų pasiruošimą. Reikia tikėtis, kad choral sau ir mums gė-dos nepadarys.

Mums buvo pažadėta at-siūsti specialų dirigentą iš Lietuvos, kuris čia būtų iš-mokęs choros perstatyti Lie-tuvos liaudies gyvenimo mo-tyvu pagrįstą veiklą. Pa-baigtuves, su muzika ir šo-kiiais. Taip pat buvo kalba-ma ir apie universiteto ar ku-rio kito žymaus choro atsiun-timą iš Kauno. Aplinkybės susidėjus, taupant kiekvieną centą Lietuvos apsigynimo reikalams, nuo abiejų šių da-lykiu atsisakyta. Todel mums paties teks visą Lietuvių Dienos programą užpildyti. Darbas ir atsakomybė žymiai padidėjo. Laimė, kad iš Lietu-

vos atsiūsta tautinių šokių mokytoja, universiteto lektorė p-lė M. Baronaitė. Ji jau ruošia atskiras vaikų ir su-augusių grupes, kurios galės pajavairinti Lietuvių Dienos programą. Reiktų, kad dau-giau įjaujino tuo susidomė-tų ir kitose kolonijose.

Tačiau vykstant į atskiras kolonijas tautiškų šokių mo-kyti bus atsižvelgiama pir-miausia į tai, ar ta kolonija rupinasi Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos rėmimu. Vi-sos, didesnės ar mažos kolo-nijos turėtų kelti fondą Lie-tuvių Dienai rmti. Visokios chorų sutikimo, įirigento po kolonijas važinėjimo, gaidų spausdinimo, siuntinėjimo ir kitos išlaidos turės būti pa-dengtos mūsų pačių, kadangi Lietuva tam reikalui jokių fondų nepaskyrė, ji net pavil-liono kai kurias išlaidas ma-žina, kad tik sutaupyti keletą litų, kurie po Klaipėdos nete-kimo pasidarė reikalingi.

Turimomis žiniomis, svečių iš Lietuvos į Pasl. Parodą ne-atvyks dėl esamų nepastovių aplinkybių. Taigi, jų priėmi-mu atskiroms kolonijoms ne-tenka rūpintis. Už tai subur-kime visas įeigas ir eikime į talką Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos Komitetui, kuris rupinasi Lietuvių Die-nos pasisekimu ir artimai ben-dradarbiauja su Lietuvos pa-viliono vadovybe.

Lietuva atėjo į pagelbą mu-sų vardą kelti amerikiečių tarpe. Ar mes patys mokėsi-me dirbti taip, kad nepada-rytume nei sau, nei Lietuvai gėdos? Amerikos lietuvių — New Yorko Pasaulinės Pa-rodos Lietuvių Diena yra mūsų garbės reikalas. Tad, visos kolonijos į darbą. Visais rei-kalais rašykite:

Worlds Fair Lithuanian Day Committee, 16 W. 75-th St., New York City.

Kazys P. Vilniškis,
PPLD Prop. Komis.

Reumatizmas Sausgėlė
Nesikankykite saugūs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėle, Kauš Gėlimu, arba Mėslu-giu — raumenų skaudu, nes skaudėjimai ant patalo pagul-do.

CAPISCO COMPOUND žo-stis lengvai prafalina viršm-nėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių sunėda pa-dėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pastą 55c. ar dvi už \$1.05.

Knyga: "SALTINIS SVEI-KATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

Dukart tvirtesnė 75c.
Justin Kulis
3230 South Halsted Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

----- LIETUVA -----
Paukuoju, pasaulyje greičiausiu laivu
QUEEN MARY
Ekspresiniai plaukimai per Cherbourg
Specialiai Ekskursijų Ispalaukimal:
QUEEN MARY ----- Gegužės 10
AQUITANIA ----- Gegužės 17, 31
AQUITANIA ----- Birželio 14, 28, Liepos 15
Parsiveškite savo gimines! Reikalaukite
veltui knygelę: "Kaip parsivešti savo
gimines iš Europos".
Dėliai tolimesnių informacijų kreipkitės į

Per **7** Dienas

CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Lietuviškų MAISTO Konservuotų KUMPIŲ-Hams, Picnic-hams, Krapuose raugintų AGURKŲ
Užsakymai priimami nemažiau 3 dežių kiekiam
LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION
157 CHAMBERS STREET NEW YORK CITY
REctor 2-2786

Lietuvių Kalbos Gramatika
Su Angliškais Paaškinimais
Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytis Kalbą
SUTAIŠE DR. D. PILKA
Is Lietuvių Kalbos Kursų prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
DIVISION OF UNIVERSITY EXTENSION
TURINYS:
Filmai Išdėstyta Gramatika
Įžanga į Rašybą — Sintaksė
Skiriamųjų Ženklų Nurodymas
Virš 1,000 Veiksmazodžių Išskaityta ir išaiškinta angliškai
Pagrindinių Žodžių Terminologija paaiškinta angliškai
Kaina \$1.00 su pristuntimu
Reikalaukite prisijunciant pinigų.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,
"Keleivio" Name,
255 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. John B. Borden,
2201 W. Cermak Road,
Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5.
Vakaraš 6 iki 8.
Telefonas: Canal 1175.

Adv. Joseph J. Grish,
4631 So. Ashland Avenue,
Chicago, Ill.
Res. 6515 So. Rockwell St.
Tel.: Yards 10C1.

Adv. K. P. Gugis,
Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.,
Vakaraš: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,
50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—5 ir 7—9

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 **Notary Public**
JOSEPH LeVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA. N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance
Specializuoja: Biznias,
Gyvenimo Namais ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Pataravimas

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
A. S. TREČOKAS
314 Walnut Street,
Newark, N. J.
Telefonai: MARKET 2-4867
arba BIGelow 2-1093

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-2241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1908 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

SUSIVIENIJIMO NARIAI:
Turėdami bent kokį reikalą su lietuviams profesionalais arba biznierių, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio kordikų?

Remkite tuos Profesionalus, Biznierių ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".